

Četvrtak, 14. septembar 2006.

Svedok Dušan Jakšić

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro. Drago mi je da vidim da je gospodinu Šljivančaninu dobro i da je sa nama. Na žalost, sudiji Thelinu nije, tako da ćemo danas raditi bez njega.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro, gospodine. Molim vas, budite ljubazni, uzmite ovu karticu, ustanite i pročitajte naglas svečanu izjavu.

SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Izvolite sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet.

GLAVNO ISPITIVANJE : ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici, dobro jutro gospodine Jakšiću.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Jakšiću, ja ću vas ispitivati u ime Odbrane gospodina Mrkšića i molim vas da za vreme postavljanja pitanja pratite na ekranu prevod, i kada taj prevod bude završen, date svoj odgovor, da bi pravili tu pauzu i da bi prevodiocima bilo lakše, a i da bi se... taj zapisnik bio veran onome što ćemo danas razgovarati. Ja bih vas molio da najpre kažete neke svoje lične podatke, dakle: ime, prezime, gde ste rođeni, kada, i osnovne podatke o sebi.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zovem se Dušan Jakšić, rođen sam 2. jedanaestog 1956. godine u selu Babjak, opština Našice, Republika Hrvatska. Od oca Dane. I još nešto, molim vas?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Samo vas molim da što sporije govorite i sada i odgovarajući na moja pitanja, jer ste malo brzali u odgovoru. I

evo, neke od... ono podataka koje ste rekli - nisu ušli u zapisnik. Kao što je mesto rođenja vaše, koliko vidim, pa vas molim da to ponovite.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mesto ovaj... selo Babjak, opština Našice, Republika Hrvatska.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala lepo. Hoćete mi reći, dali ste ove podatke o mestu rođenja, do kada ste živeli u svom mestu rođenja, gde ste se školovali i šta ste od škole završili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U selu sam živeo do 1971. godine, tad sam ošao u srednju školu u Vukovar, završio školu, iz Vukovara sam otišao u... u armiju, u Školu rezervnih oficira u Bileću. Posle završetka Škole rezervnih oficira u Bileći, stažirao sam u Pirotu, zamenik komandira sam bio iz Đačkog voda puka...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Doći ćemo do... do toga, pretpostavljam govorite o drugom delu odsluženja vojnog roka?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle najpre, vi ste srednju školu završili u Vukovaru?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I ako sam dobro razumeo, odmah posle završetka srednje škole ste otišli na redovno odsluženje vojnog roka u...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tako je, sa punih 18 godina.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Samo vas molim da sačekate i moje pitanje i malo iza toga, pa da date odgovor - da ne bi bilo došlo do ovog prepletanja odgovora. Već ste pomenuli da ste na odsluženje vojnog roka otišli u Školu za rezervne oficire. Moje pitanje je: kakva je to škola bila i kakva je to obuka bila? I da li je mogao svako ko je želeo da ode u tu školu ili je ipak bio podložan nekim krit... po nekim kriterijumima i ko je te kriterijume imao u vidu i birao kandidate za takvu školu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa, Škola rezervnih oficira u Bileći je najelitnija škola rezervnih oficira u tadašnjoj bivšoj Jugoslaviji. Davala je najjači kadar rezervnih starešina. Radili smo program kompletne Vojne akademije, znači, sve što su učili oficiri u Akademijama, mi smo učili u Školi rezervnih oficira, samo skraćeno. Tamo smo se obučavali, to je bila Škola rezervnih oficira kopnene vojske, pešadije. Ali smo učili sve vidove, rodove i njihovu primenu. Kao i obuku specijalnih jedinica.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ta obuka je trajala koliko dugo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ta obuka je trajala sedam meseci i to efektivnih, Nekada smo imali možda vremena samo dva sata da odspavamo. sve je bilo: učenje, taktika i rad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Posle te obuke koje je trajala, kako kažete, sedam meseci, koji ste čin dobijali, i šta je dalje bilo sa vašim odsluženjem vojnog roka?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Završetkom... ovaj Škole rezervnih oficira dobijali smo čin... pod... ovaj... podoficira, čin vodnika. Naime, sa činom vodnika smo stažirali u trupi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste po završetku škole svi vi ostajali tu u sedištu škole, u Bileći, ili ste bili raspoređivani u razne garnizone širom Jugoslavije?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Deo je ostajao u Školskom centru da prihvata sledeće ljude da radi sa njima, a ostatak se raspoređivao u trupe po celoj Jugoslaviji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi gospodine Jakšiću konkretno, već ste o tome nešto i govorili, vi ste čini mi se spomenuli Pirot kao dalje mesto odsluženja vojnog roka, pa mi kažite nešto o tom periodu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U Pirotu sam stažirao ostatak vojnog roka, bio sam na dužnosti zamenika komandira Đačkog voda puka. Komandant mi je bio Pavle Strugar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da ste i vi bili starešina, imali vojnike koji su vama bili neposredno potčinjeni?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste završili sa odsluženjem vojnog roka, da li ste imali neki drugi čin od onoga koji ste dobili prilikom završetka obuke u Bileći?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Po završetku ovaj, vojne službe, zavisi prema zaslugama i preporukama. Ko se dokaže i pokaže dobije čin poručnika, a ako ne, ostane na činu koji je imao. Tako je isto bilo i u Školi rezervnih oficira. Starešine koje nisu zadovoljile, nisu mogle ići dalje od komandira odeljenja... koji nisu zadovoljili obuku. Napredovat' dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A što se vas lično tiče, kako ste vi posle odsluženja vojnog roka prošli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam po odsluženju vojnog roka odma' zaposlio se, radio. Prijavio se... mi smo morali da se prijavimo u mestu rođenja. Išao sam u Našice da se prijavim, i tamo sam zatekao komandanta Štaba TO Slavonija, Baranja i Zapadnog Srema, i načelnika bezbednosti. I kad sam došao, odmah su me, u stvari hteli su da me postave tamo za organa bezbednosti njihovog bataljona našičkoga. Međutim, pošto sam rekao da tražim samo odjavu, da ću živeti u Vukovaru, radno zaposlio u Vukovaru. U Vukovaru sam odma' dobio izviđački vod Teritorijalne ovaj... Teritorijalne brigade, TO-a. I s njim sam izvršio jednu vežbu, bili smo tačno od Vukovara, marš smo vršili prema Nabrđu, izvršili vežbu u Nabrđu, dobio sam pohvalu, priznanje i... posle toga sam

unapređen i... poslali su me za kurs bezbednost i postavili na mesto načelnika bezbednost Vukovarske brigade TO. Kurs za bezbednost u Pančevu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete mi najpre reći koja je to godina bila kada ste završili odsluženje vojnog roka i javili se to o čemu govorite u Našicama?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U šestom mesecu 1976. godine sam završio vojni rok, a u vojsku sam otišao aprila 1975. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ako vas dobro razumem, vi ste odlučili redovni vojni rok, a ovo o čemu pričate je na neki način bio nastavak. Da li to je znači neku profesionalizaciju... vašu dalju, ili samo vaše službovanje kao rezervnog oficira?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je bilo službovanje kao rezervnog oficira. Bio sam u radnom odnosu, a ovo mi je bio samo rezervni sastav.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Dakle, od negde sredine 1976. godine, kada ste se vratili sa odsluženja vojnog roka, vi ste imali svoje redovno radno mesto i radili, pretpostavljam u Vukovaru?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U Vukovaru, u preduzeću... saobraćajnom preduzeću "Čazmatrans" u Vukovaru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Gde ste živeli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Živeo sam u Vukovaru tada. U Vukovaru sam odma' po... početku, čim sam dobio rešenje za stalno, kupio sam plac i kuću. Živio sam dok se nisam oženio kod brata u Vukovaru, kad se oženio - adaptirao sam ovu kuću i prešao sam sa suprugom odma' u svoju kuću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Od tada, pa na dalje, da uzmemo evo, period... samo do 1991. godine, da li ste neprekidno živeli i radili u Vukovaru?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: E, malo ste o tome počeli, govoreći o ovom kursu u Pančevu i nešto drugo. Ja bih vas pitao sada, u tom periodu od 1976. godine, od odsluženja vojnog roka, pa na dalje, do 1991. godine, kao rezervni oficir - kakve ste imali obaveze, šta ste radili, eventualne obuke, eventualne vežbe... hoćete nešto o tome da kažete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa po... dok sam bio komandir izviđačkog voda brigade, prošao sam vežbe za specijalne jedinice, znači izviđačke jedinice još, i vojno policijske jedinice. Posle, kad sam prebačen za načelnika bezbednosti, u Pančevu sam bio mesec dana na kursu za bezbednosti i ostale kurseve sam od Erduta, Rakitija prolazio, i ujedno sa svim bataljonima koji u bili na vojnoj vežbi od brigade, ja sam bio u sastavu, kao - da li u pomoć, da li po službenoj dužnosti, da li kao sudija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete mi reći da li je... šta je to predstavljalo, da li Teritorijalnu odbranu ili nešto drugo? Hoćete li mi reći kakva je organizacija bila toga gde ste vi obavljali ovo o čemu ste malopre rekli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Teritorijalna odbrana je... Teritorijalna odbrana je bila rezervni sastav oružanih snaga Jugoslavije. Formirala se po vojničkom principu, znači po formaciji od odelenja do brigada, odnosno korpusa. U svom sastavu je imala kompletno naoružanje za znači protivpešadijsku borbu, protivoklopnu borbu, protiv... i borbu protiv avijacije. Imale su u svom sastavu "strele". Znači, jedino što nisu imali raketne sisteme i nisu imali oklopno mehanizovana sredstva.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato, da li je takva organizacija Teritorijalne odbrane bila na celoj teritoriji tadašnje Jugoslavije, ili je to bilo nešto o čemu govorite specifično za kraj u kome ste vi bili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, bilo je na celoj teritoriji Jugoslavije, samo što je bilo razlika od jedinica do jedinica. Ako je... jedinice TO-a su finansirale opštine sa koje su teritorije. Ako je opština bila bogata, jedinica je bila opremljenija i veća. Ako je bila siromašnija, ona je bila i u tehnici malo slabija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A, razumem. Dakle, mogle su da postoje razlike u opremljenosti teritorijalne...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Što se tiče vaše dakle, jedinice ili Teritorijalne odbrane u Vukovaru, u koje je ona spadala, po onome što ste vi tada znali?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Teritorijalna brigada Vukovar je smatrana jedna od najopremljenijih i najjačih brigada na teritoriji Slavonije i Baranje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A hoćete mi nešto reći o sastavu te Teritorijalne odbrane, odnosno brigade. Da li je taj sastav bio multinacionalan, da li je odražavao neki sastav nacionalnosti na tom području na neki način, ili nije?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno. Ta brigada se sastojala od svih naroda i narodnosti koji su živeli na toj teritoriji. Možda je bilo pojedinačno koji bataljom, zavisi s kog terena, s kojeg dela opštine, koja sela obuhvata, da je bio možda drugačije nacionalno popunjen zbog strukture te, jer išlo se na regionalizaciju. Znači bataljon 1 recimo sa severa, 2. bataljon recimo sa jugoistoka, treći sa recimo severozapada. Zavisi od konfiguracije i ljudstva, od popune; i tako se formirala brigada. To je bilo po ljudstvu. Ako su kadrovi nedostajali... znači starešinski kadrovi, oni su mogli iz drugih delova da se stavljaju u jedinice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete to, zavisno od područja ili sela, nije bilo još predmet mojih pitanja, mada smo ovde imali svedoke koji su o tome govorili, ja ću vas pitati najkraće, inače: etnički sastav stanovništva u Vukovaru i okolinu Vukovara uopšte, u Istočnoj Slavoniji je bio multinacionalan

ili ne?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Vukovar je bio, mi smo ga zvali "Jugoslavija u malom". 28 bilo je nacija i narodnosti... živelo u Vukovaru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pri tom najviše kojih?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pri tome, najviše je bilo Srba, zato što su Srbi mnogi se izjašnjavali, samo se Srbi izjašnjavali kao Jugosloveni i mešani brakovi. Njih je bilo mislim oko 6 posto. Sa tom strukturom bilo je najviše Srba, pa Hrvata, pa onda svih ostalih.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete ovih 6 posto, mislite na one koji su se... samo da završim izvinite, koji su se izjašnjavali kao Jugosloveni, ali vi lično smatrate da su to bili Srbi koji su se tako izjašnjavali?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Međutim, naravno, bilo je, kako i sami kažete, dosta Hrvata ili otprilike kada se i jedno i drugo sabere, da li se može reći da je bili približno isto, ili je po vama bilo jednih više od drugih? Hrvata ili Srba, svejedno.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ako je bilo 49 posto Srba, ako je bilo znači 6 posto Jugoslovena, ako je bilo ostalih narodnosti u Vukovaru, onda koji je narod bio većinski?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Uglavnom, vi govorite sada o Vukovaru. A kada se radi o selima u okolini Vukovara, da li je bilo sela koja su bila pretežno ili gotovo sasvim jednonacionalna, dakle srpska ili hrvatska ili mađarska, i da li je bilo sela koja su bili upravo multinacionalni?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa bilo je... bilo je sela koja su maltene, recimo, 99 posto da su bili etnički čista, a bilo je koji su bili multinacionalni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Da li je to razlog kad ste malopre govorili o sastavu ljudstva Teritorijalne brigade, da se dešavalo da bude više jednih ili drugih, govoreći o mestima iz kojih su dolazili ili toj regionalnoj organizaciji Teritorijalne odbrane?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je bilo po pojedinim znači, od vodova, recimo četa, pa i bataljon da je imao većinski negde. Ali u globalu struktura brigade je sačinjavala strukturu stanovništva opštine Vukovar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kad ste malopre objašnjavali šta ste sve vi lično radili tokom tih obuka ili vežbi Teritorijalne odbrane, pomenuli ste i to da ste bili i, ako sam dobro razumeo - sudija na vežbi, pa je moje pitanje šta je to značilo biti sudija?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sudija na vežbi je značilo da prati se kompletan tok vežbe, da se ocene po određenim segmentima strukture znači, taktičke, sredstava veze, upotreba jedinica, komandavnje, sve se to ocenjivalo i davalo mišljenje. A dosta puta i sugestije i pomoć u izvršenju taktike zadatka,

slučajno starešina koji je mlad, neiskusn, da mu se pomogne, da mu se ukaže i tako...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Dakle radilo se o, sudija je ocenjivao, dakle ono šta su ovi radili na toj vežbi, ocenjivao je taj efekat?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To je bilo. Hvala. Taj period u kome ste zauzimali, kako mi se ovde bar čini značajno mesto u Teritorijalnoj brigadi Vukovara, da li je trajao sve do 1991. godine?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pitaću vas sada, pokušaću što kraće može, da taj period 1990. godina i 1991. godina u Vukovaru, a i uopšte u Jugoslaviji i Hrvatskoj, šta je karakterisala, pre svega Hrvatsku i područje Vukovara, da li možete reći? Druga polovina 1990. godine da li je po nečemu bila karakteristična, da li se u nečem počeo da menja život u Vukovaru i okolini?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa dolaskom višestranačkih izbora, pojavljivanjem HDZ i povodom HDZ-a drastično se promenila situacija u Vukovaru. Vukovar više nije bio grad koji je bio. Nije se živilo slobodno, nije se... nije se bilo ravnopravnosti, ni u gradu, ni na radnom mestu, osećala se strah, naročito dolaskom, recimo prvim dolaskom HDZ-a na vlast, odma' je pucano na znak Županije, zgrade opštine, županijske... što je samo bila napisana ćirilicom, a stotinama godina je taj grb Županije sremske i ćirilica stajala, nikome nije smetala. Prvo, to je bio samo početak jedan. Dalje, jednostavno Hrvati su počeli da izbegavaju kontakt sa Srbima, počeli su se drugačije separatisati, odvajati. Zatim, počeli su formirati nenaoružane odrede u Bogdanovcima, a najviše u stvari i prvo što je bilo i katastrofalno, zašto je bio signal da neće biti dobro je - uvoz naoružanja preko Mađarske, film onaj o Špegelju kada je vojska obznanila. Mi smo mislili da će vojska da reaguje odmah, da pohapsi vinovnike, što bi svaka država uradila...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ja vas molim polako da bi... da ne bi bilo problema sa zapisnikom, da dajete vaše odgovore polako. Vratću se, jer je ovaj odgovor bio prilično dugačak. Dakle, da li govorite o tom periodu koji sam pitao, druga polovina 1990. godine i eventualno početak 1991. godine, kada ste govorili o ovim događajima malopre?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo jedno pitanje u vezi ovog incidenta sa grbom koji je bio... hoćete objasniti... da je... Da li možete objasniti ko je to, kako je pucao u taj grb ili zgradu i šta, o... odakle takav grb sa... kako kažete ćirilicom toliko dugo unazad. Da li je to bila neka tradicija ili tradicionalni... ili se nekada ćirilica više koristila? Imate li za to objašnjenje?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Pa Srbi su tu živeli još od seobe Turaka, za vreme Austrougarske. Dobili su svoju autonomiju, dobili su svoje pismo, svoje

škole i svoj znači nacionalni identitet i na teritoriji znači Vojvodine, tadašnje Krajine, linije gde se odvajala Austrougarska od Turske, Srbi su dominirali, bili su kao odbrana, bili su vojska koja je... i imali su privilegije. I od tada datira znači, na tim prostorima normalno: ćirilica, verski objekti, srpske škole i sve ostalo što jedan narod ima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I taj grb... takav kakav je bio na toj zgradi je, dakle od davnina postojao, a tada je bio na neki način uništen ili oštećen?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Samo ću vam reći primer. Po Vukovom pismu, srpsko "ja" se piše ovde na "ja", kao latinično, a na grbu je bilo "ja" kao rusko, staroslavensko. To govori samo od... od kada datira taj grb.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Taj incident o kome govorite... taj incident o kome govorite, pominjete kao jedan od onih koji su dovodili, ako vas dobro razumem, do uznemiravanja stanovništva, civilnog stanovništva. Koje još ovako karakteristične možete iz tog perioda incidente, koji su po vama takođe...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dalje su počeli da pucaju po srpskim kućama, stvarati nesigurnost, pucati po srpskim lokalima, miniranje srpskih lokala...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete srpskih, na šta mislite? Na vlasnike tih lokala...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na vlasnike Srbe koji su bili vlasnici tih objekata, da su njihovi vlasnici bili Srbi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su takvi incidenti bili predmet gonjenja organa gonjenja? SUP-a, MUP-a tadašnjeg, suda, da li vam je to poznato?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Čak što više, te su incidente i vršili pripadnici MUP-a. Ja kažem, mi smo se morali organizovati zbog organizovanog terora... državnog terora Republike Hrvatske.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada o MUP-u govorite, da li nije i MUP nije bio do tada multinacionalan i odražavao možda multietničku sliku stanovništva?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Do pobeđe HDZ-a, MUP je bio multietnički, multincionalni. Dolaskom HDZ-a odmah se promenila struktura, na komandni kadar su došli Hrvati. Samo ću vam reći primer: vukovarska jedna patrolna kola su imala više tehnike nego recimo vinkovački ceo MUP. Da bi prebacili sedište MUP-a Vukovar znači, u Vinkovce, da bude on glavni i za Vukovar, da Vukovar bude samo ekspozitura. Znači, da nemaju ingerencije, nego da Vinkovci vode kompletnu kadrovsku politiku, finansijsku i sve ostalo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato, zbog čega je do toga došlo i kada je to došlo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa to je došlo odmah dolaskom HDZ-a na vlast. U stvari, HDZ nije ni pobedio na... na višestranačkim izborima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete HDZ nije pobedio, gde mislite da nije pobedio? Na nivou Hrvatske ili mislite konkretno na Vukovar?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U opštini Vukovar, na opštinu Vukovar mislim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li znate u Vinkovcima, kako je bilo, pošto su Vinkovci veoma...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U Vinkovcima je pobedio HDZ.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I, ako sam vas dobro razumeo, u Hrvatskoj generalno uopšte, jer o tome ste govorili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li mislite da je to bio razlog što je eventualno sedište MUP-a prebačeno u Vinkovce, a nije više bilo u Vukovaru?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato, kad govorite o tom sad menjaju nacionalnog sastava, da li je to bilo novo zapošljavanje ljudi iz Vukovara u MUP-u, ili su dolazili iz drugih krajeva Hrvatske?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa strašno nam je... što su u MUP-u tada počeli masovno da zapošljavaju lica koja su bila uvek pod kontrolom MUP-a i gonjenja MUP-a. Znači, sa biografijama jako lošim, koji su većinu svog radnog veka proveli u zatvorima, krivično gonjeni, koji su imali biografiju da ne bi mogli ni u kom slučaju biti članovi MUP-a, oni su takve samo primali masovno u MUP.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li do 1991. godine znači da takva lica koja su imali, da kažemo karton o osuđivanosti ili su bili poznati po ispadima, nisu mogli da se zapošljavaju u MUP-u, bez obzira koje su bili nacionalnosti?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Do 1991. godine ni slučajno. To se gledala kontrola, čak rodoslov od dedovine, od dede, oca, prandede, pa sve se gledale generalije - da niko nije porodično bio krivično gonjen, da nije imao neku ljagu. Znači, morala su lica strogo proverena, časna, čestita, poštena... da budu u službi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, po onom što vi kažete, u ovom periodu, kad je HDZ preuzeo vlast u Hrvatskoj je došlo do ovakve promene. Ta lica, o kojima govorite da su imala takav... takve kartone i takvu prošlost, o kojoj se nacionalnosti radi? Da li su to bili dakle, zapošljavani takva lica svih nacionalnosti, ili pretežno ili gotovo isključivo neke od ovih?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Pretežno, skoro sto posto, samo hrvatske nacionalnosti. I ona koja su bila lojalni HDZ-u i policiji HDZ-a.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažite mi, da li se u to vreme menjalo ili pokušavala da menja uniforma sama policajaca, pripadnika Mup-a Hrvatske?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa na neki način već su imali, već su promenili kao... prvi mah ne, dok su imali zalihe. Prvi mah, ono prvo. Posle su menjali više kao terenske uniforme. Slično vojnim uniformama, samo plave uniforme.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se, da li je tako nešto, ili prisustvo većeg broja policajaca bilo vidljivo na ulicama Vukovara, da li je predstavljalo razliku, u odnosu na onaj period pre tih izbora, pre dolaska HDZ-a na vlast?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno. Struktura policije se promenila u stvari u ljudstvu, po neko'ko puta su pojačali znači ljudstvo u policiji. A incident nijedan koji se desio nad Srbima, ni jedan nije niti vođen, niti rešavan. Ne samo Srbima, i ostalima, ne... ne-srpskom življu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete nije vođen, da li to znači da zvanično nisu otkriveni počiniooci, niti su vođeni prekrašajni ili krivični postupci prema licima?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Znali su ko su vinovnici. U stvari vinovnici su iz njihovih redova bili, ali nisu preduzimali nikakve mere i radnje protiv njih... disciplinske.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je neko nešto preduzimao u vezi toga, organizovano ili individualno?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nije se moglo poduzimati. Malopre sam rekao, u Vukovaru nije pobedio HDZ, ali je vladao HDZ.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li vi da objasnite kako je to bilo moguće, ako su lokalnu vlast činili neki drugi koji su pobedili na izborima?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Bile su dve partije na... na izborima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pretpostavljam kad kažete "dve partije" - govorite o većim partijama?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: HDZ... veće partije, HDZ i Savez komunista ili SDP, Savez komunista Hrvatske ili SDP, kako se još krstilo. Srbi i nesrpsko stanovništvo su mahom glasali za Savez komunista i SDP.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete mi samo reći: SDP, šta je značilo? Kao skraćénica?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Savez za demokratske promene. SKH SDP, Savez demokratskih promena.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ko je bio na čelu te partije, govorim u Zagrebu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na čelu te partije bio je Ivica Račan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato koje je on nacionalnosti bio?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Hrvat. Koji je najviše doprineo da HDZ pobjedi u Hrvatskoj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na koji način, ako možete reći? Najkraće.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na taj način što se, kad se formirala Skupština poslanika SDP, SD... ovaj, Saveza komunista... komunista i HDZ-a, svi koji su bili, a bilo ih je maltene 50 posto kandidata sa... u Savezu komunista Hrvatske - Hrvata, svi su automatski u Skupštini prešli na stranu HDZ-a i glasali za programe i Statut HDZ-a, umesto za Savez komunista. I tako da su... Savez komunista, većinska stranka - postala minijaturna, mala stranka.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A inače, ako vas dobro razumem, stranka SDP je bila i hrvatska i srpska, dakle, bilo je i Hrvata i Srba...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U Savezu komunista Hrvatska, da. Zato su i ostavili naziv da bi Srbe zavarali, da bi glasali za Savez kao komunista Hrvatske, a ovamo su naginjali i bili su za HDZ, i predali su kompletno... Račan i... i Savez komunista Hrvatske HDZ-u... vlast.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo malo nazad. Da li je Program izborni SDP-a bio nacionalistički ili ne, ili neki...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:... Ili na neki način - projugoslovenski?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa nacionalistički, u tom vidu nacionalistički što je pre bila, pre 1974-te bio je Savez komunista Jugoslavije. Na neki način, nacionalistički je postao već 1974-te promenom Ustava, kad su dobile republike svoje partije. Znači, čim je dobio Savez komunista Hrvatske, na neki način je već bio obeležje nacionalističkog.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Obeležje kroz tu skraćenicu, ali i sam program, da li se ipak kao program razlikovao od onog programa HDZ-a?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Daleko se razlikovao. Daleko, to je bio program za kompletno znači... stanovništvo, građane, koji je bio... nije bio nacionalistički ekstremno, koji je bio znači za jedinstvo, tada smo govorili bratstvo i jedinstvo svih naroda i nacija u bivšoj Jugoslaviji. Znači, ostao je onaj Program od Saveza komunista Jugoslavije... donekle.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali, ako sam vas dobro razumeo, dakle nije bio problem u programu, već u tome što su deo onih koji su bili izabrani na listi te stranke - pristupili kasnije onoj drugoj...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jel' sam vas tako razumeo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno. Oni su znali i to su podmetnuti... oni su rekli sami - podneli su kukavičije jaje. Srbi nisu imali nacionalist...

nacionalnu stranku. Srbi su uvek bili za Jugoslaviju, celu Jugoslaviju, i zato su verovali Savezu komunista, kao stranci koja je kompletno delu Jugoslaviju... da... da bi občuvali celu Jugoslaviju. Međutim, oni su svoje kandidate, sve Hrvati koji su bili, posle izbora, koji su bili u Savezu komunista, svi su prišli HDZ-u i u Skupštini su većinski uvek naglašavali i više nije se moglo... Srbi ni... nisu imali glas i ni... nisu mogli da utiču na vlast u Gradskoj skupštini... i u Hrvatskoj uopšte.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako vas dobro razumem, u to vreme, u to vreme, Srbi nisu imali svoju nacionalnu stranku već su, po vašem mišljenju, većinom bili u ovoj stranci SDP, računajući da će to... ta stranka zaštititi njihove interese u Hrvatskoj?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Govorim o gradu Vukovaru, o gradu Vukovaru samo govorim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali, rekli ste da je u Vukovaru većinska bila ova stranka. Ko je bio predsednik opštine ili Skupštine opštine Vukovar? Posle tih izbora?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Posle tih izbora, predsednik Skupštine opštine bio je Slavko Dokmanović.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Njegova nacionalnost je poznata?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Srbin.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je on mogao nešto da učini da se popravi položaj ne-hrvatskog stanovništva da tako nazovem, jer vas razumem da su i drugi po vama, pripadnici takođe imali ovaj, strah kako ste objašnjavali od ovog rastućeg hrvatskog nacionalizma, ako sam dobro razumeo ono što ste objašnjavali?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa Slavko Dokmanović je valjda jedini predsednik u Evropi koji je bio predsednik opštine, a nije imao vlast i nije smeo da bude u opštini. I koji je spašavao živu glavu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li najkraće to da objasnite? Šta mislite pod tim?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa kao predsednik opštine većinske stranke, znači... HD... kad su Hrvati pripali HDZ-u, više nije imao većinu u Skupštini. A posle, čuo sam od ljudi koji su radili sa njim, kako su spo... spašavali i kako su tražili i njega i sina da likvidiraju. Po opštini – HDZ... su ga krili i spašavali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je on bio predsednik opštine, predsednik Skupštine opštine do kraja svog mandata na koji je izabran?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sećate li se zbog čega?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa zato što nije mogao, jednostavno u

opštinu nije, zbog... bezbednosti nije ni... ni... posle ni smeo doći u opštini... u Skupštinu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete posle nije smeo, dakle više on kao predsednik opštine nije dolazio u Vukovar, nije dolazio u zgradu više opštine, jel' tako ja razumem vaš...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa svega je ostalo još... ostalo je bilo par Srba u... u Skupštini. Sve su preuzeli Hrvati.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sećate li se bar otprilike koji je to period bio?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa sad, daleko je bilo, ne sećam se. 15 godina je prošlo to... Nisam se petljao u politiku, nije me politika tada i zanimala. Zanimalo me samo rad, porodica... kao običnog građanina. Nisam se mešao u politiku niti me je zanimala tada politika.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, vi lično niste bili stranački aktivni niti ste bili bilo kakav stranački funkcioner ili učestvovali na tim izborima, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li se sećate, ko je zamenio Dokmanovića, ako ga je neko zamenio?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mislim Marin Vidić, ako se sećam, jel' tako?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li na... izborima nekim ili na neki drugi način?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, bez izbora.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste na početku, odgovarajući na moja pitanja o promeni, tim promenama koje su uticale uopšte na stanovništvo Vukovara i okoline, govorili ste o poslu ili nekim problemima na poslu, kakvi su to problemi na poslu mogli da budu, a da proisteknu iz ovoga o čemu ste govorili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa, dolaskom HDZ-a na vlast, kompletno MUP je to obelodanio i dao, kompletno hrvatsko stanovništvo je moglo da dobije bez provere, bez ičega, naoruž... oružje. Znači, ko je god podneo zahtev za dodelu, da poseduje oružje, mogao je da dobije. Nikoga nije uopšte bila cenzura... kontrola, nego samo po imenu i prezimenu. Znači, ako si Hrvat, dobićeš oružje, da možeš da kupiš, da poseduješ, ako nisi, ne. U tome se desilo da možda, administrativno recimo od stotinu ili 200 ili 500, da možda koji Srbin prođe što, ne verujući da je možda Srbin, da dobije dozvolu, inače su oni masovno dobijali. Čak su i maloletna deca dobijala oružje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kažite mi, u periodu, da kažem u onom periodu pre toga, pre nego... pre tih višestranačkih izbora, u periodu u kom ste najduže i živeli u Vukovaru, kakva je procedura i po zakonu i po praksi bila za

dobijanje oružja? Dakle, da li su građani imali pravo da traže oružje, da dobiju dozvolu, i da li se i kakva provera vršila?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa moglo se dobiti oružje, ali jako retko i teško. I ako se dobije dozvola za oružje znači, moralo se imati razlog pre svega, da si imao biografiju čistu, da nisi... da si psihički bio zdrav, da si bio normalan - da bi dobio oružje. Jako mali broj ljudi je dobio oružje. Znači, dobili su ljudi koji su morali... jer su radili u takvim službama, da bi... zbog bezbednosti svoje lične, da imaju oružje, ili eventualno na nekim specijalnim poslovima, a običan građanin je jako teško dobijao, i skoro nikako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. To je bila ta procedura koja je, ako vas razumem, bila i zakonska, a i u praksi primenjivana?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali moje pitanje je: koju vrstu naoružanja su moglo građani da dobiju legalno? Dakle...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Legalno su mogli samo da dobiju znači, koji su u udruženju... članovi udruženja lovaca, koji su lovci, streljačka udruženja recimo, vojna lica po službenoj dužnosti su mogli da poseduju oružje, i lica u obezbeđenjima. Policija, normalno. Oni su već i službene dužili i mogli su... u penziju kad odu mogli su da zadrže.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nošenje oružja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pretpostavljam kad govorite o lovcima da se radilo o dozvolama za lovačko naoružanje? Ali kada se radi o običnim građanima, koja vrsta naoružanja je mogla da bude predmet izdavanja dozvole?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Samo pištolji i revolveri.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle puške, poluautomatske, automatske puške ili tako nešto, da li je ikada moglo da bude predmet dozvola?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Za obične građane, ne. Samo trofejna oružja koja su... koja nisu za upotrebu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Razumeo sam to dobro. Ali, kada ste govorili o nekim incidentima, govorili ste i o nekom... napadima na objekte, miniranja, eksploziv. Da li je mogao da bude u slobodnoj prodaji ili bilo na koji način legalno nabavljan u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ni slučajno. Ni slučajno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali u... govorili ste o tome, ili mi kažite, da li je bilo korišćenja eksploziva u ovim incidentima koji su počeli da se dešavaju u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa jeste, prvo su minirali trafiku kod vojske,

da ne bi vojska primala štampu. Dva puta su trafiku minirali. I to vrlo jakim eksplozivom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete... kad kažete kiosk blizu kasarne, verovatno taj gde je... gde je vojska kupovala...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na Sajmištu, da; gde je kupovala. To nije baš uz kasarnu ali... u blizini kasarne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Reč minirano ne znači, po meni bar, da je i aktiviran taj... Da li je doš... da li je taj kiosk, taj put i kažete još jedanput zaista i dignut u vazduh ili oštećen...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa dignut u vazduh, ne sad da je kiosk nego i... i okolni objekti su stradali od jakog eksploziva. Kiosk je od eksplozije udario u žice, pokidao strujne žice, raspao se na drugu stranu, a okolna stakla, prozori i krovovi, sve bilo otišlo, kol'ka je bila jaka detonacija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se to sećate, perioda vremenskog kada je bilo, u odnosu na možda početak pravih sukoba u Vukovaru?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa tada su već... tada su već, ja mislim da su tada već barikade Hrvati postavljali na određenim pravcima i punktovima. Na ulasku u Vukovar. Nisu još u gradu, ali na ulasku su bili. Jer sećam se na... prema skladištu "Đergaj", baš kod firme "Čazmatrans" gde sam ja radio, postavili su: ježeve, betonske piramide, protivtenkovske mine su postavili bili pod topolama, elektronsko povezane bile...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Malo kasnije ćemo nešto o tome, o tim barikadama, pitaću vas. Ali, ovde je samo pitanje, kažete "postavili su...", ko je to radio, jer vidim konkretno da ste to lično videli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zbor narodne garde, zenge-e i MUP Hrvatske.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kad ste pomenuli, sada čini mi se po prvi put taj Zbor narodne garde, kažite mi šta je predstavljalo Zbor narodne garde, pošto pominjete, i posebno MUP? Da li je to nešto različito, slično ili isto kao i MUP?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je nova formacija koja nije postojala. Koju je fo... formirao Tuđman... i Tuđman i HDZ. Znači, mimo ovaj... Vojske Jugoslavije, mimo Teritorijalne odbrane koja je postojala, oni su formirali još nacionalnu HDZ, kao nacionalnu gardu... koja je imala sva obeležja ustaška.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to bila vojna, dakle naoružana formacija, uniformisana ili kako hoćete da...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Uniformisana, maskirne uniforme su imali, na džepu levome, na košulji veliki, koliki je bio džep toliki je bio amblem - veliko "U" - "Ustaški preporod", marame. Nisu imali formacijski uniformu da su imali

kape, nego marame preko glave, bajonete u čizmama, jednostavno zastrašujuće su delovali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To kada kažete kako sam vas razumeo na džepu, nešto što je predstavljalo znak "U" ili je tako taj... to što je bilo moglo da liči na "U", ili je baš predstavljalo "U"?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Baš predstavljalo i to koliki je džep. To je bio veliki znak "U" i to je... ispod je pisalo "Ustaški peporod". To sam lično video na punktu kad sam sa posla... kad sam bio na godišnjem, otišao na posao i na tome punktu kod šume Đergaj tačno takav uniformisano lice je posle MUP-a prišlo i šikaniralo vozača koji je bio Hrvat, misleći da je Srbin. Po imenu i prezimenu imao je kao srpsko ime i prezime, Kordić Žarko i Radić Jure. S njima sam se vozio, i MUP kad je uzeo legitimacije da nas legitimiše, pozvao je toga iz ZNG-e, prišao je i počeo da ovoga provocira i šikanira - misleći da je Srbin. I verovatno, i počeo mu je, prvo kad se ovaj počeo otimati – drčan je, jer je i on bio u...u... kasnije u njihovim formacijama neka rukovodeća ličnost...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da? Nastavite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pitao ga je: " Da li si prao zube? " I ovaj je odgovorio: "Zašto?" Zato kao da mu smrdi iz usta što je Srbin. Međutim, signalizirali su mu sigurno drugi koji su ga znali da nije Srbin i onda mu je pružio dokumenta i mi smo otišli... kućama. Da nije bilo njih dvojice, ne verujem da bi sačuvao živu glavu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali, ako sam vas razumeo, tu je bio najpre pripadnik MUP-a koji je vršio kontrolu...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa onda posle toga pripadnik "Zeng-i"?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa onda su... do... predavali njima; koji nisu Srbi – predavali su ih njima, zengama. Taj policajac je bio stariji, znači starijeg kova. Inače, sami Hrvati u policiji, stari policajci koji su bili iz one Jugoslavije su zvali ove "Franjevci". Nove ove formacije kao "Franjevci" što ih Franjo Tuđman postavio, između sebe su delili.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Ovde samo u 23. redu... 23.-oj stranici, 4. red stoji vaš odgovor da ste rekli da je taj bio član Zdenk-a. Verovatno je ovo greška...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Greška, greška...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: ... jer ste vi govorilo u ZNG, zenga.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, zenga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Taj konkretan... da li je taj konkretan incident o kojem ste govorili, bio nešto izolovano, ili je takvih incidentata bilo više ili, da li se povećavao broj takvih incidenata u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa pre samo toga incidenta kad sam bio, pre toga incidenta već je bio ubijen Jovan Jakovljević, zvani Rakijica. Nestao je iz komšiluka blizu nas Željko Pajić. Otišao je u grad, u snabdevanje trgovine, svoje radnje. Auto mu je nađen ispred opštine, pun prtljažnik pića za prodavnicu... njega je Merčep odveo i nikad se nije pojavio. Ja mislim da je... da li jesenas, da li proletos, tu DNK analizom je ustanovljen leš koji je bio u Dunavu, u Novom Sadu. Majka mu je umrla od tuge - da samo sazna za leš gde mu je, da... da... da može grob da obiđe. Tek sada je pronađen. Jedan Mađar na Lušcu, napadnuta mu je kuća i ubijen je, likvidiran. Znači, nije bio hrvatske na... nacionalnosti i ubili su ga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo trenutak. Molio bih vas da mi ponovite ime... imena i prezimena ovih lica jer nije ušlo u zapisnik, verovatno zbog brzine odgovora, pa vas molim da najpre onaj prvi slučaj kažete, o kome se to radilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jovan Jakovljević zvani Rakijica. Željko Pajić iz Nove ulice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li.. je li Željko to lice koje je nestalo i čiji identitet tu skoro...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno, tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:... utvrđen DNK? Čini mi se da ste spomenuli, ako nađem u zapisniku, ali sam siguran da sam čuo, kad ste govorili o tome rekli, ste jedno prezime, Merčep. Moje pitanje... da, Merčep. Ko je to bio Merčep?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Merčep je bio građevinski tehničar, ja mislim u građevinskoj firmi "Borovo" da je radio pre rata, koji je bio funkcioner HDZ-a, koji je fiktivno pod, pod navodnicima stvarao nenaoružane odrede, a faktički su bili oružani odredi HDZ-a.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je on u to vreme imao i neku zvaničnu funkciju u gradu ili u nekim organima?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: On se postavio za... kao komandant Štaba TO Vukovara, sedište mu je bilo u Štabu TO-a, znači pored Opštine Vukovar, gde je nekadašnji bio Štab TO Vukovara. Tamo ima atomsko sklonište, koje je ujedno bilo njegovo mučilište. Jer po oslobođenju Vukovara, atomsko sklonište je sve bilo u krvi i krvavo od mučenja koje je on tamo vršio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro, govorimo, doći ćemo do tog perioda, govorimo o ovome dakle periodu, neposredno pre sukoba, a u vreme ovih, veoma pojačanih tenzija i ovih incidentata koji su počeli. Pitao sam vas, šta je radio? Da li je u to vreme postojao Sekretarijat narodne odbrane, kao što je to bilo u svakoj opštini pretpostavljam do tada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sekretarijat narodne odbrane postojao je i

funkcionisao do dolaska HDZ-a na vlast. Po dolasku HDZ-a na vlast, oni su preuzeli, Srbe otpustili i Srba u tome Sekretarijatu nije bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je ovaj Merčep koga pominjete imao tu neku ulogu, u tom Sekretarijatu zvanično? Da li vam je to poznato?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pre rata? Pre rata mislite ili za... ovaj, pred rat? U stvari, da li dok je radio ili... nisam razumeo pitanje?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ponoviću. Ponoviću pitanje. Dakle pretpostav... da li je u bilo kom trenutku do izbivanja ratnih sukoba Merčep imao neku funkciju u tom Sekretarijatu za narodnu odbranu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Do izbivanja ratnih sukoba, on je preuzeo maltene celokupnu vlast kao komandanta Štaba TO. Njega se pitalo i za propusnice. Srbi koji su išli da traže propusnice za izlazak iz Vukovara jer su postojale barikade sve po Vukovaru - nestajali su, posle toga se bojali ići da traže propusnice, nisu smeli, morali su se organizovati. Njegove trojke, grupe su radile po celom gradu. Likvidacija Srba je počela, pošto ja ne znam sva imena, ne poznam toliko ljudi, ali je dosta Srba nestalo... pre borbenih dejstava.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada ste pomenuli propusnice. Šta je to značilo? Da li su... da li je uopšte ikada bilo potrebno imati propusnice za ulaz ili izlaz iz grada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne propusnice, samo u... u ratnim područjima smo... se izdavale propusnice. Tad nije bilo ratno... područje, blokirao je ceo grad, neprikosnovenno je uzeo vlast, i kod njega se pitalo sve. Čak, čak i odbornik, odnosno, zastupnik u Saboru koji je Hrvat, morao je ići njemu da traži prolaz da bi išao, da bi izašao na Sabor u Hrvatsku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažite mi, kako se to odražavalo na ljude koji su bili zaposleni, koji su morali od svojih kuća da idu na svoja radna mesta i naravno da se vraćaju u svoje kuće?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa možete misliti kako je bilo kada su dolazili na radna mesta šikanirani - samo što su Srbi, otpušteni. Pripadnici HDZ-a već su tada javno nosili za opasačima u futrolama pištolje, čak neko i po dva... kolta... zamislite kako je u... u takvoj situaciji živeti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Govorili ste malopre o tome da vam je poznato da su nestajala jednostavno neka lica, pogotovo srpske nacionalnosti mada ste govorili i o jednom Mađaru. Da li je bilo procesa bežanja, iseljavanja, dakle napuštanja Vukovara individualno, ili porodica u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa kad je to krenulo, pretežno žene i deca zbog straha su, ko je god mogao, izvlačio se gde je imao smeštaj bilo gde od porodice, da li u Srbiji. Čak su porodice bežale i na more, znači u Hrvatsku, da bi spašavale glavu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi lično, jeste li napuštali u to vreme Vukovar ili ste ostali?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Moja porodica jeste, a ja nisam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažite mi, čini mi se da vas nisam to pitao, u kom ste kraju grada živeli u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Živeo sam u delu, to se zvalo "Sajmište". Odnosno, kasnije su nazvali Petrova gora, zato što je tu ulica Petrova gora, i ta teritorija koju smo mi organizovali da budemo zaštićeni, to se zvala Petrova gora, i posle su nam zvali kraj kao Petrova gora. To je formacija negde od prilike... pa negde od 500 do 700 metara u krugu, teritorija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koje... koje je ulice obuhvatao taj predeo koji ste nazvali Petrova gora?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Taj predeo obuhvata male uličice: Petrova gora solidarnosti, delić Radničke, deo Svetozara... deo Radničke solidarnosti... deo Svetozara Markovića i negde četvrtina Nove ulice, otprilike.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kakav je bio, ako znate naravno, nacionalni sastav tog kraja, koji ste na ovaj način obeležili kao Petrovu goru u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Bio je pretežno srpski, ali je bio multinacionalan. A pretežno je bio srpski.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo za trenutak da se vratim na jedan prethodni odgovor. Kad ste govorili o iseljavanju, i rekli ste da vaša lično porodica - da, vi - ne, da su mnogi odlazili u Hrvatsku na more, da li govorite samo o porodicama srpske nacionalnosti ili i drugih? Da li je bilo... sličan slučaj i sa porodicama hrvatske nacionalnosti, ako vam je to naravno poznato?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa tada, kad je Merčep počeo taj zulum i barikade i sve, čak i hrvatske i srpske i mešovite, svi su se selili ko je gde imao. Videli su da neće biti dobro. Da je bezvlašće, da je tortura, da smo upali u geto...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. A kad govorite o propusnicama, da su izdavane propusnice, rekli ste ko je izdavao, pa čak i na koji način: gde su se i kako kontrolisale te propusnice, dakle da li... pretpostavljam da je negde moralo to da se pokaže i da je zbog toga i postojala propusnica?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na izlasku iz grada, na svim pravcima su bili punktovi, barikade njihove koje su postavili. I tako da su kontrolu vršili MUP i Zenge na barikadi na izlazima. Nije se moglo izaći bez propusnice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A ući u grad?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Isto tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pomenuli ste već ranije te barikade. Da li su svuda to predstavljale barikade MUP-a i Zengi ili neke kontrolne njihove

punktove, da li je bilo i drugih vrsta barikada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa što me je strašno zapanjilo, u jednom momentu, kad sam u samom centru grada, znači po ulicama barikade su bile u ovim koje su periferne, ajde na izlazima, bilo mi je... još smo... to je posebno. A posle su u sam centar grada, znači ulice koje su dugačke kao... Svetozara Markovića je imala dve barikade, Proleterska je imala barikade, dve na izlazu, na pola. Na svim raskršćima su oni pravili barikade.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako sam vas dobro razumeo, na početku je bilo to na izlazima, ulazima u grad, a da je kasnije i po samom Vukovaru su bile postavljane barikade kojima su odvajane ulice ili delovi grada, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pretpostavljam, vi ćete reći da li sam u pravu, da vi možda u to vreme niste izlazili iz Vukovara, da li vam je poznata bila situacija - šta se dešavalo u okolini Vukovara, obzirom da ste jutros, odgovarajući na moja pitanja rekli da je bilo sela sa pretežno srpskim ili pretežno hrvatskim stanovništvom i mešovitim, dakle u zaleđu Vukovara, da li vam je poznato šta se tamo u to vreme dešavalo, konkretno mislim na ove barikade?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Supruga i deca su mi izašli, imam četvoro dece, izašli su mi mislim negde u julu iz Vukovara, i to jedva. Deca su takav strah do... do... doživeli da to nije za opisati. Na svakom punktu, preko Iloka su išli da se prebace preko mosta za Srbiju, na svakom ulazu u selo i izlazu, bio je MUP i Zenge, Zbor narodne garde, ulazili u autobus, kontrolisali, gledali da li ima Srba muškaraca, ako ima odma' su izvodili...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Najpre, rekli ste da je to bilo u julu, ja mogu da pretpostavim koje godine, ali vas pitam...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: 1991. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. I ta... Objasnili ste vaša porodica kojim pravcem prema Iloku, hoćete li objasniti šta je Ilok, gde se nalazio i koja su to sela kroz koja su prolazili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ilok je grad južnije, uz Dunav, na obroncima Fruške gore. Od Iloka preko... prema Bačkoj Palanci postojao je most preko Dunava.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A sam Ilok i sela oko njega, kojim stanovništvom su bila nastanjena, ako vam je bilo poznato?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pretežno hrvatska.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći ovo. Govorili ste dosta detaljno o Teritorijalnoj odbrani, o toj Teritorijalnoj brigadi, od 1976. pa nadalje, o celoj toj organizaciji. Kako je ovo uticalo, ovi događaji o kojima ste govorili na uopšte postojanje te brigade? Da li je u to vreme uopšte postojala više onakva

teritorijalna organizacija, Teritorijalna brigada, ili ne? Hoćete li nešto o tome da nam kažete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Naoružanje i oprema Teritorijalne brigade TO bilo je u vojnim magacinima u šumi Đergaj i u kasarni. Kompletna kartoteka jedinica, struktura je, bila u Štabu TO-a.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To govorite o onom štabu koji ste pominjali...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Što je preuzeo Merčep. Iz tog Štaba, odnosno Sekretarijata za narodnu odbranu su se upućivali pozivi za mobilizaciju i regrutaciju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to bilo i u ovo vreme, i ako jeste bilo regrutovanje, da li se regrutovalo kao što je to nekada rađeno?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Jednostavno brigada, Teritorijalna odbrana, brigada TO je anulirana. Formirali su... jedinice... Zbor narodne garde i jedinice MUP-a - kao oružane svoje snage.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste govoreći o toj Teritorijalnoj brigadi, govorili o položaju koji ste imali i funkciji, dakle, bili ste starešina i, nisam vas pitao, da li ste napredovali po činu rezervnog starešine do... do tada, koji ste čin imali u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Do tada, tad sam imao čin rezervnog kapetana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su vas, kao rezervnog kapetana, tada u to vreme pozivali u Teritorijalnu odbranu, i da li ste dobijali neki zadatak, i da li su druge vaše kolege, da li vam je poznato, a srpske nacionalnosti takođe?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Od Srba niko nije do... dobijao pozive ili mobilizaciju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da ta Teritorijalna brigada više nije postojala, ili je postojala na neki drugi način?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Brigada je postojala na papiru, ali nije bila u funkciji. Ljudstvo brigade je imalo kući uniformu, kompletnu uniformu koju je zadužilo i u kući čuvalo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to bila zakonski regulisana stvar – da mogu pripadnici rezervnog sastava da imaju uniformu kod kuće?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. To je bilo zakonom regulisano, svi su pripadnici Brigade TO imali kući uniforme i po uručenju, prijemu poziva za mobilizaciju, u uniformi se išlo, dolazilo na mobilizacijsko zorište i... formirala jedinica.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Pretpostavljam da ste i vi lično imali uniformu, verovatno...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Oficirsku, rezervnog oficira, kapetana?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažete da više niste pozivani niti na vežbe niti ovaj... mobilisani. Da li se sećate možda kada ste poslednji put uopšte bili na vežbi, da je to bilo u nekom onom, uobičajenom sastavu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa zadnji momenat tu je pred, pred... višestranačke izbore, pred... pojavljivanje HDZ-a, u stvari. Tu negde... sad ne znam tačno period. Možda u knjižici kad bih pogledao video bi, u vojnoj knjižici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li vam je poznato, da li su se u Vukovaru i okolini na drugi način organizovali, i da li je bilo organizacija u... pod pokroviteljstvom nekih stranaka, bilo kakvih, nenaoružanih ili naoružanih uopšte formacija?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: HDZ je snabdevao kompletno hrvatsko stanovništvo. Dok sam još radio, tačno sam mogao izlaskom iz autobusa znati koje selo je primilo naoružanje, koje nije. Koje god selo je dobilo naoružanje, odma' su iz autobusa još jedni sa drugima likovali i... i davali do... do znanja da im je naoružanje stiglo, da im je podeljeno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na koji način ste vi to lično imali to zapažanje i videli...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Lično su i oni pokazivali i pojedinci, čak su i ispričali, i kroz mimohod kad čuješ u razgovoru između njih, čulo se i znalo se. To više bila... nije bila neka velika tajna. To je maltene, skoro da je bila javna tajna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kad kažete naoružanje, o kojoj vrsti naoružanja se radilo? Da li to možete nešto da kažete? Da li je to bilo ono naoružanje koje je bilo i pre tih ratnih sukoba dozvoljeno, naravno uz samo dozvolu - dakle, pištolji?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Dobijali su *Kalashnikove*, dobijali su čak *kalashnikove* i pištolje i puškomitraljeze i sve ostalo, pešadijska naoružanja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste da je to radila HDZ, dakle politička stranka. Kako je to moguće? Da li je to ipak bilo u nekoj organizaciji neke vlasti, ili je baš bilo među članstvom te stranke?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, to je bilo, to je bilo u samom vrhu hrvatske vlasti: od predsednika države, vlade, pretežno je Vlada stranački već bila... to je znači vrh, zato sam i rekao, to je bila tortura Hrvatske države od strane organa Hrvatske države nad Srbima i nesrpskim stanovništvom u Hrvatskoj tada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali inače, i sami ste čini mi se rekli da je oružje Teritorijalne odbrane se čuvalo u određenim magacinima - bilo

Teritorijalne odbrane ili u okviru kasarne JNA. Ovo oružje, po onom što vi kažete, izgleda nije iz tih rezervi dolazilo, nego sa neke druge strane, ako sam vas razumeo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno, tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato kako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa, oružje je stizalo preko Mađarske. Onaj prvi snimak kad se pojavio medijski, Špegelj kako je... "Čazmatransovi" kamioni kad su vozili oružje...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, vi govorite o... govorimo o snimku koji je svojevremeno RTS objavio, tajno snimljeni dogovori tadašnjeg generala Špegelja, jer o tome govorite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, govorim baš lično na granici kad su snimljeni kamioni koji su dolazili i koji su naoružanje... i koji su... i čak i avion koji je sletio u Zagreb, koji je nosio opremu i naoružanje, koji je posle bio... kojega je vojska presrela i oduzela i avion i naoružanje, u početku samom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo još da malo razjasnimo ovo. Kad ste govorili iz Mađarske, malo nije jasno. Dakle, govorili ste o snimcima naoružanja koje je prešlo iz Mađarske, pretpostavljam ilegalno u Hrvatsku, o tome govorite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Časni Sude, ja mislim da bi ovo bio pogodan trenutak za našu prvu pauzu?

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Domazet. Nastavićemo sa radom i 10.50 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Domazet.

ADVOKAT DOMAZET: Da časni Sude, ali Optužba nije ovde?

SUDIJA PARKER: U redu je, gospodine Domazet. Nastavite.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Jakšiću, nastavićemo. Pitaću vas sada, dakle, govorili ste pred samu pauzu o barikadama po Vukovaru, na izlascima Vukovar, a sad tema kojom ću se na kratko baviti je Jugoslovenska narodna armija, odnosno njihova kasarna u Vukovaru. U tom periodu o kome ste pričali, da li vam je poznato šta se dešalo sa kasarnom JNA, i uopšte - oružanim snagama JNA tada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kasarna JNA u Vukovaru je imala jedan inženjerski bataljon vojske, koja je ujedno i čuvala... imala i magacin "Đergaj". I tada, u tome periodu, kad su počela previranja, imala je grupu, jedan vod - koji je obezbeđivao most na Erdutu. I svaki dan, vozilo je vozilo hranu, znači za vojnike u skladištu "Đergaj" i za most Erdut, iz Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Da li je bilo, da li vam je poznato kako je JNA prolazila s tim barikadama? Da li je mogla da funkcioniše u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Rekao sam već, kod preduzeća "Čazmatrans", tu je odma u... blizina, preko puta je i skladište "Đergaj". Znači, mora se proći ta komunikacija jedno sto metara, pa ući u šumu skladišta "Đergaj" - napravljena je barikada od ježeva, velikih betonskih piramida, protivtenkovskih mina. Znači, to je bila barikada za vojna vozila, ne za civilna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete za vojna vozila, dakle smatrate da je bila barikada da se spreči prolaz vojnih vozila?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Vojnih vozila. Vojno vozilo kad naiđe na barikadu, mora da uspori na jedno desetak kilometara, da bi prošlo krivine kroz barikadu, znači - skroz da uspori.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pomenuli ste to kod preduzeća "Čazmatrans". Nije li to preduzeće u kome ste vi radili čini mi se, kako ste rekli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da... Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja bih vas sada zamolio, zamoliću sekretara da dokazni predmet 156 stavi na ekran. To je mapa, jedna mapa Vukovara koju imamo, pa ću vas zamoliti da pogledate i da pokušate da na toj karti Vukovara pokažete neke od stvari za koje ću vas pitati.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Magacin "Đergaj" je prema... od Vukovara, prema selu Bršadin. S' leve strane je šuma "Đergaj".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Najpre ću, zamoliću da se malo uveća...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Uveća, ako može?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Ovo je... mnogo je, malo manje. Ja mislim da ne vidimo deo koji nam je potreban... još malo više.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Više, više. Bršadin nam treba i ova komunikacija od Bršadina. Gore, gore. Spustite dole, spustite dole skroz, još dole spustite. Spustite dole, dole, dole, dole spustite.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne. Mora da se u stvari... ne, ne...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kontra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Treba nam gornji deo, jel' tako?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro.
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: E, to. To je u redu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta ste hteli gospodine Jakšiću da... da pokažete. Čini mi se da ste govorili o "Đergaju"?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jel' mogu olovkom da pokazujem il' kako?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, daće vam olovku kojom može da se obeleži.
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Evo, ovde su, ovde na karti, tu se... tu je vojno skladište "Đergaj". Ovde je...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obeležite jednim krugom i stavite broj jedan pored.
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Prvo je šuma "Đergaj", evo tu je skladište "Đergaj", vojno skladište "Đergaj". Ovde...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo... samo vas molim, zaokružite i stavite broj 1... Vi ste u... jer, ako vam je ovo broj 1, ali zaokružite... da...
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: E, tako tu... u toj šumi. Skladište... "Đergaj" magacin. Moja firma "Čazmatrans" je otprilike ovde. Na komunikaciji Vukovar-Bršadin.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zaokružite i stavite broj 2.
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Broj 2. Barikada je bila odmah ovde ispred "Čazmatransa" gde je "Medika", preduzeće ovaj... skladište trgovine lekovima, "Medika".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: O... ovako vas molim. Gde vidite da možete da obeležite barikadu, stavite jedno slovo B. Jasno da se vidi B.
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Staviću, ali ćirilično B. Evo tako, da pišem ćirilicom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Da li se na ovoj karti vidi predeo koji ste opisali kao Petrovu goru?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Na ovoj karti ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro.
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne vidi se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: On je negde niže?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Skroz dole niže, na južnom delu Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dok smo u ovom delu karte, da li imate... da li saznanja da obeležite, ako znate, gde su još postojale barikade o kojima ste govorili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Barikade su postojale na ulazu u Borovo, na ulazu u Vukovar od Trpinje, znači na samom ulazu, evo ovde, staviću broj 3. Barikada je bila prema Borovu selu, velika barikada i to negde, ne mogu... da li kafana jedna što je bila, ovde otprilike - na polovini ove komunikacije, to je barikada 4, velika i tu je... tu su minirali ono bojno vozilo... prvo kad je... minirano na... u tom delu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam, govorili ste o nekoj kafani, bilo je svedoka koji su nešto govorili, da li vam nešto govore...

prevodioci: Primedba prevodioca. Mogu li da se zamole strane da govore jedan po jedan? Hvala.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne mogu, zaboravio sam...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: "Cirih", "Slon"...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. "Cirih" je ova, "Cirih" je gore prema Trpinji, "Slon" je ova kafana prema Borovu selu. Čini mi se da je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Znači... samo polako. Mislite da je ovde gde ste obeležili broj 3 da je to u blizini kafane "Cirih", a broj 4 u blizini kafane "Slon".

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. "Slon", "Slon".

ADVOKAT DOMAZET: Ako možemo da malo spustimo na dole... ili možda je bolje da ne bi se izgubilo da... predložio bih Sudu da ovaj deo uvedemo kao dokaz, a da ponovo ovu istu kartu neobeleženu dobijemo na... na ekranu?

sekretar: Ova karta će biti dokazni predmet 766, časni Sude.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala, ako možemo sada da dobijemo dokazni predmet 156, dakle ovu istu kartu, ali bez obeležja i da bude uveličan deo koji je ispod ovog naziva Nova ulica... Dobro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li gospodine Jakšiću na ovom delu karte vidite negde predeo koji ste opisivali kao...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Ovo je južni deo, ima samo Bršadin selo i nema cela komunikacija. Nema cela komunikacija, fali joj deo gore.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Govorim o Petrovoj gori kao...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Petrovu goru da, vidimo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: E, hoćete li obeležiti deo koji predstavlja Petrovu goru, dakle... ali širi deo, dakle ne samo... pošto ste objašnjavali da je to deo nekih ulica...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja bih vas molio da...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da ucrtam tačno...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da ucrtate onako kako možete po sećanju, da ne kažem granice tog dela, koji se... koji ste nazivali Petrovom gorom.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja ću... crtati ulice koje... koje smo mi držali, obezbeđenje koje je drž... Ulica Petrove gore, to je ova ulica, Solidarnosti - ova ulica, Svetozara Markovića - ovaj deo... dovle, i ovaj deo Nove ulice, deo otprilike tu - evo. To je bila granica Petrova gora, što se organizovala i što je držala - da Merčep i njegovi... trojke ne dođu i...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li ovako ovim obeležili dakle, da kažem spoljne granice tog predela Petrove gore?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, da. To su ulice koje smo mi držali, spoljne - da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li pored staviti broj 1? Dakle, ovaj broj 1 označava teritoriju tog dela koji ste nazvali Petrovom gorom. Hoćete li mi reći gde su se nalazile barikade o kojima ste govorili, a vezano za ovaj predeo grada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Za ovaj predeo, barikada je bila Svetozara Markovića, malo niže ovde, njihova, bila je Svetozara Markovića ulica, evo ovde je bile barikada, bila je barikada ovde...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li krstiće neke staviti tu gde su bile barikade?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Evo, tu, tu...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zaokružite taj krstić i stavite broj 2.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dva, ovaj gore, broj 3?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Broj 3, barikada je bila prema Bogdanovcima. Sad to ne vidim, nije bitno. Ovde, okolo Petrove gore samo, gde su bile barikade?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Barikada je bila ovde kod "Vuteksa" 4. Barikada je bila prema Negoslavcima... prema Negoslavcima, naselje neka je tu, tu 5. To su barikade koje su oko nas. Barikada je bila na kraju Nove ulice, to sam već precrtao... Proleterska je bila na raskršću ovde, barikada Proleterske i

Keršovanija... U stvari, maltene, imali smo po svim raskrsnicama barikade, ali ovo su bile najveće, gde su stavljali palete cigle kompletne, gde su protivtenkovske mine - protivpešadijske stavili, da se ne može proći i prolaziti... I gde su bili njihovi punktovi MUP-a i Zbora narodne garde.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Dakle, vi ste ovde obeležili brojevima od 2 do 5 ili 6 ove značajne barikade sa ovim... Zbora narodne garde i MUP-a, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A naravno, kad se tiču samo ovog dela oko Petrove Gore?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U samom gradu su imali opremu sa peskom, utvr... utvrđenja su imali po svim raskrsnicama, u centru grada, kod stare SDK, kod bivšeg "Čokot bara", kod Dečije ambulante... ovaj, dispanzera. Nisam periferno išao, al' tad kad sam išao - tuda sam ih video.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Mislim da je ovo dovoljno za ovaj deo, koji se tiče... naselja u kome ste vi živeli, i ja bih molio časni Sud da uvedemo kao dokaz ovu mapu, kao poseban broj?

SUDIJA PARKER: Da.

sekretar: Časni Sude, ova obeležena karta će biti dokazni predmet 767.

SVEDOK JAKŠIĆ: Nisam za Bogdanovce još stavio , ako to nije problem?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada bih molio ovaj isti dokazni predmet 156 samo malo ovaj, veći da se vidi i kasarna JNA na... na mapi. Hvala. Vidite li gospodine Jakšiću ovako, ovaj deo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, samo nije dobro ucrtana na karti kasarna. Ova tačka nije kasarna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ova crvena tačka koja... Hoćete li vi jednim krstićem obeležiti gde vi smatrate da je na ovoj mapi trebalo da bude kasarna?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Evo, ovo je kasarna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Zaokružite taj deo i obeležite brojem 1. Dakle, po vama je malo niže nego što je to na ovoj karti označeno?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, ovo je naselje. Ovo dole je već... bliže Domu zdravlja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je ovo što je označeno kao "Velepromet" na približno ovom mestu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To jeste približno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A ovo gore... kao označena Nova ulica, mada sama ulica ne može naravno biti jedna tačka ali, da li odgovara približno?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. To nije Nova ulica, ne. Nova ulica je od pruge... jel' mogu da povučem liniju Nova ulica da...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nova ulica je od pruge, ova što kreće od Petrove gore, evo, ovo je Nova ulica. Ova linija je Nova ulica.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A, hvala. Hoćete li obeležiti brojem 2 da bi imali to kao vaš deo iskaza?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: ... *(svedok obeležava)* ... Evo, u redu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Evo. Hoćete mi reći u pogledu ovog dela gde je kasarna JNA, da li vam je poznato, da li su tu bile barikade i kojim pravcem se... nalazile, u kom pravcu su se nalazile?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ovde se nalazila, već sam tamo stavio, znači na izlazu prema... prema Negoslavima. To je negde iza pruge, sad naselja... Negde na kraju, na kraju kuća prema Negoslavcima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, hoćete li obeležiti brojem 3 to mesto?

... *(svedok obeležava)* ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je oko same kasarne bilo barikada ili nečega?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Oko same kasarne... Zbor narodne garde je minirao teren oko kasarne i to onim protivtenkovskim i antenskim minama i... i običnim ovim, nagaznim. I sva sreća pa nisu protiv... antenske, nisu znali da uključe upaljače pa da nije stradalo toliko tenkova. Ovaj deo ovde je sav bio miniran, a Zbor narodne garde i MUP u sve kuće okolne kasarne su ušli i odatle su pucali u kasarnu snajperima i oružjem i minobacačkom vatrom pokrivali, tukli je celo vreme.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li obeležiti ovo, ovaj kvadrat, ovo što ste obeležili kao područje za koje kažete da je minirano da...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Minsko polje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da stavite sledeći broj, broj 4.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Četiri ... *(svedok obeležava)* ...

ADVOKAT DOMAZET: Hvala vam. Časni Sude, može li ovaj crtež da uđe kao dokaz?

SUDIJA PARKER: Da.

sekretar: To će biti dokazni predmet 768, časni Sude.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Mislim da nam neće biti potrebno ili ćemo naknadno videti... ovaj... ovaj crtež. Pitaću vas, da li je gospodine Jakšiću u to vreme koje ste opisali, vi ste se nalazili u području koje se zove Petrova gora, gde je i vaša kuća, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi i vaši najbliži u tom naselju, da li ste se na neki način tada počeli okupljati ili organizovati, ili šta ste radili kada je došlo do ovoga o čemu ste govorili, o ovim barikadama i svemu ovome?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kad su Hrvati počeli masovno dobijati oružje, i mi smo na neki način počeli da se snabdevamo - ko je šta imao... oružja, izvršili znači, ko je imao lovačko naoružanje, neko je čak... neka recimo... ručne izrade, ja sam recimo imao kuburu. Od sveg naoružanja sam kuburu nabavio neku, s Korduna čak donešena, ručna izrada...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zbog Pretresnog veća možda objasniti kubura - šta predstavlja kuburu, jer je to... mada vidim da je prevodilac na neki način već preveo taj termin kubura, pa je u redu. To je neka vrsta starog pištolja?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je... to je u stvari ručna izrada, komad cevi sa otvaračem, ručkom i ide lovačka patrona - municija lovačke sačme. Oblik pištolja, a lovačka sačma da ide.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. I šta je dalje bilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo... za Merčepove trojke smo znali, nismo se bojali tako danju. Da uđu trojica, četvorica i da ih... možda bi ih prepoznali i sve, ali smo se plašili noću da ne bi veća formacija ušla, da ne bi pravila zulum. Onda smo imali noćne straže, mesne straže. Pošto su ove barikade već postojale, pošto su oni naoružanje sve više dobili, mi smo na... sve... zatvoreniji bili. Nije se više moglo ići, prolaziti u trgovinu, za snabdevanje, nismo mogli ni do kasarne doći, jer kasarna je, gro civila, oko 2.000 civila samo je vojska izvukla iz Vukovara... koji su bežali u kasarnu. Dok još je moglo prohod... dok ono vozilo nije bilo dignuto u vazduh.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro, to će biti posebna tema, jer ću vas pitati i o tome šta se s kasarnom dešavalo i tim koji su se sklonili u kasarnu...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali sada trenutno vas molim da objasnite ovo šta ste vi na Petrovoj gori u to vreme radili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo se oku... kao grupa građana jednostavno iz straha za svoje porodice, za svoje domove, sami organizovali. Prvo, bile su kao mesne straže, pa sam onda preuzeo inicijativu i formirali smo se

po vojničkom principu. Po ulicama smo formirali odelenja, komandire odelenja, svakome dali reon obezbeđenja, čuvanja, upoznao ih sa načinom kako Zenge upadaju i kako napadaju, obezbedio način odbrane, i u slučaju kojih napada - prebacivanje ljudstva, davanje pomoći, pojačanje i tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ko je komandovao tom, sad mogu da kažem – jedinicom, jer vidim da je bila organizovana slično vojnoj? Ko je bio komandant?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na koji način ste vi postali komandant te jedinice? Da li vas je neko postavio, imenovao, naredio ili na drugi način?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sve je to bilo samoorganizacija i sami između sebe. Pošto sam najviše imao vojnog znanja, isticao sam se u tome i sami odredili da... da budem komandant, vođa. Meštani, narod.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo da. Moje pitanje nije bilo, da li je bilo nekog sa većim činom od vas u tom delu grada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nije bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A vi ste tada bili čini mi se kako ste rekli...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kapetan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:... rezervni kapetan? Hvala. Da li su ti ostali o kojima govorite, kojima ste praktično vi komandovali bili oni koji su služili vojsku, dakle i vojno sposobni, ili su u tome učestvovali i oni drugi, stariji ili mlađi...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Svi su oni... svi su služili vojni rok. Ja nisam imao maloletnika, nisam hteo da... da ih u to uključim, koji nemaju iskustvo. Znači, svi su bili nekad pripadnici TO-a, pre ovoga. Svi su imali uniforme, i tada smo već i obukli da budemo za raspoznavanje. Uniforme su svi tada obukli i formirali kao vojnu jedinicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, kažete da su svi ti koje ste vi... kojima ste rukovali, bili pripadnici one TO Vukovara...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: O kojoj ste govorili i imali svoje uniforme kod kuće?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kod kuće su imali sve... svi uniforme. Lične.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate u tom periodu, u tom trenutku, koliko je bilo tih ljudi pod vašom komandom? Dakle ta... ta jedinica, ne znam kako ste je nazivali, kako, kolika je bila...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pred... pred... pred 14. septembar, mi smo imali oko 180 ljudi. Organizovanih.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I u to vreme, svi su bili sa tog područja iz...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Bilo ih je par koji su iz... došli iz grada, sa Mitnice, koji su... da spasu glave - došli ovde. Bilo ih je i sa strane grada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, većina je bila oni koji su stanovali u tom delu, ali kako vas razumem, bilo je i onih koji su došli iz drugih krajeva grada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Iz grada, koji su pobjegli da bi se sačuvali, ovde smestili. Koji nisu mogli izaći, pobjegli k nama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Mislim, hoćete reći zašto su ti ljudi, nisu mogli da izađu iz grada – stoji, već su se vama pridružili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nisu mogli, porodice su još na vreme, ono pre dok su bili - izvukli, da kroz barikade nisu mogli proći velike, i onda su kroz uličice došli do nas i tu ostali. Ali nije ih bilo puno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zna li razlog zbog čega nisu ostali tamo gde su bili, gde su živeli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nisu mogli, jer već tamo je... nije bilo organizovano, niko nije organizovao Srbe, Srbi su se iselili pod prisilom. Ko je uspeo – pobjegli. Jednostavno, ostao grad bez Srba skoro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad govorite o ovom ukupnom broju od oko 180, jesu li to sve bili Srbi, odnosno ljudi srpske nacionalnosti?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tu je bilo svih nacionalnosti. Tu je bilo i Hrvata i Rusina i Ukrajinaca, Italijana smo imali čak i... Znači to je bilo mutni... pretežno je bilo Srba, ali bilo je i ostalih narodnosti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad ste sad nabrajali neke, ali pomenuli ste da je bilo i Hrvata...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: I Hrvata je bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nije li to malo čudno da je bilo Hrvata? Kako to objašnjavate? Da li su ti Hrvati bili...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ti su bili naše komšije... Ti su bili Hrvati za Jugoslaviju...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I ako vas razumem, oni su dobrovoljno ostali, nisu želeli da napuste...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dobrovoljno ostali, nisu želeli da napuste kuće, ostali su sa nama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Malopre ste pomenuli, kada ste govorili jedan određeni datum, čini mi se da ste rekli 14. septembar da je nešto - do 14. septembra. Šta vezujete, zašto vezujete ovaj datum, predstavljam... pretpostavljam da je to 14. septembar 1991. godine?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Do... 14. septembar je bio dan kad smo krenili na oslobađanje kasarne. Kasarna je bila blokirana preko 20 dana, isključena je voda, struja. Vozilo, kako je dignuto, više nisu smeli, nije bilo bezbedno da izlaze iz kasarne... pod stalnom su bili vatrom. Znači, pošto je bila već u naselju, sa perifernih ulica stalno je bila pod dejstvom pešačkog naoružanja i minobacačke vatre, koja je stalno dejstvovala i tukla po kasarni i po objektima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pre nego što nastavimo dalje s ovim, obzirom da sad govorite o kasarni, u samoj kasarni da li vam je poznato ko se nalazio? Da li je samo ona vojna jedinica...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U kasarni se nalazila vojna jedinica i bilo je negde 50, 60 Vukovarčana, dobrovoljaca, koji su pobjegli u kasarnu i priključili toj jedinici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste malopre govorili o nekom broju, čini mi se žene i deca, vezano za kasarnu, o čemu se to radilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa, žene i deca koje nisu bili još bežali, kad su počeli barikade te, kad su stavili... vozilo dok je još moglo vojno da ide, da prolazi, da snabdeva magacine hranom i onaj deo preko Borova sela, u Erdutu, most, one vojnike, žene i deca koje su bile u kasarni s tim vozilom, TAM-icem (Tovarna Avtomobila Maribor) pod ceradom je, zbeg taj koji je išao, prevozili su iz grada. Nisu mogli prihvatiti, nisu imali mesta za... za toľko ljudstvo, nego su polako, svaki... vožnja za snabdevanje hranom su i civile i...izvozili pod ceradom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A šta se dogodilo sa tim vozilom o kome ste govorili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To isto vozilo je, kad je išlo za Borovo selo, iz ručnog bacača pogođeno i stradali su: starešina, vojnici i vozilo uništeno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada o toj kasarni govorimo, nešto ste pomenuli da je kasarna okružena kućama. Znači li to da su kuće civilnog stanovništva, dakle, kuće građana Vukovara - bile u neposrednoj blizini kasarna, i da li se to odnosilo na samo jedan deo, ili pretežni deo kasarne?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kasarna je sa tri strane okružena ulicom i kućama civilnim. A sa četvrte strane, ovo dole, to je polje i to su oni minirali. Znači, ovde na minsko polje nisu mogli da naiđu, da se izvuku, a bočno su ih tukli sa snajperima, sa puškama, sa svih strana iz prekih ulica, a minobacačkom vatrom su ih stalno držali u neizvesnosti i stalno im mine ubacivali po objektima, po dvorištu kasarne i stalno su tukli. Ja kad sam ušao u kasarnu, sve ono šiblje što je bilo, sve je to uništeno, sve je to od minobacačke paljbe, samo se vide krateri kol'ko su je tukli, kol'ko su minirali stalno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada govorite o snajperistima i pucanju, govorite i o tim kućama koje su okruživale kasarnu, da su to bili položaji one druge strane? Jer tako razumem vaš...?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno. Zbora narodne garde i MUP-a. Kad smo se izvukli do Mitrovačke brigade s Petrove gore, onda sam saznao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo bih trenutak, jer nismo o tome... doći ćemo do toga. Dakle, još samo jedno pitanje u vezi kasarne. Ovo kako ste opisali, dakle, u jednom trenutku je kasarna bila potpuno blokirana...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Potpuno blokirana, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nije moglo da se ulazi...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: ... ni izlazi, ni ulazi u kasarnu i bila je pod stalnom vatrom. Jel' ste to hteli da kažete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Nije imala znači ni vodu, ni hranu - dotur, a imala je ranjenike.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste u to vreme bili sa svojom jedinicom na Petrovoj gori?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na Petrovoj gori.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da sačekate da bi mogao odgovor da... bude posle mog pitanja.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Po... počeli ste o tome da govorite da ste čini mi se krenuli prema kasarni. Da li to znači da ova vaša jedinica koju ste... kojom ste vi rukovodili, da je krenula u neku akciju prema ovoj kasarni koja je, koliko otprilike bila udaljena od ovog područja gde ste se vi nalazili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ona je udaljena negde možda, vazdušne linije recimo možda 700, 800 metara, do kilometra maksimum, nije ni kilometar bio. Mi smo bili isto u okruženju, imali smo samo iza sebe atar, a iza, u ataru nismo čak ni znali da li je bilo vojske, okruženje. I jednom prilikom u neizvesnosti, već tolike dane blok... blokirana kasarna, isključili su i nama vodu, isključili struju, imali smo poginulih, minobacačkom vatrom stalno su nas tukli. Mi smo od Galovića oca smo morali sahraniti u bašči. Mi nismo imali više, nismo mogli do groblja doći ni jednoga, i onda smo morali naše poginule u baščama sahranjivati. Stalno smo bili pod njihovom vatrom, kao i kasarna. I onda jednom prilikom odlučim, da vidim da izvedem... da izvršim proboj preko atara, da do Negoslavaca dođem...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, u jednom trenutku ste odlučili da prema Negoslavcima krenete...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da se probijemo do Negoslavaca, da vidimo šta ćemo sa kasarnom, sa vojskom i sa ljudstvom koje je ostalo na Petrovoj gori.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je taj pravac kojim ste krenuli pravac i prema kasarni ili nije, možete li to...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nije, to je kontra kasarne. Suprotno kasarni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li možete to na karti, onoj koja je bila pred vama da pokažete?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja bih molio sekretara da ponovo stavimo dokazni predmet 156.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Može, može, evo vidim... evo. To je pravac ovde. Ovde između Petrove gore i ulice Solidanosti, tu ima put koji vodi kroz Dolu i tu smo izbili na... u atar. Ovde je bila poljana koja je bila žito, i videli smo vojsku dole koja je bila između Petrovaca i Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete obeležiti jednom strelicom pravac. Pretpostavljam da je odozgo na dole pravac, e tako... i staviti broj 1 pored? Dakle, to je pravac kojim ste vi iz Petrove gore...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kojim smo mi... Poslao sam jedan vod za obezbeđenje kroz lenije, kroz kukuruze, da se postavim, da slučajno ne... ne bi upali u zasedu. Kad smo na čistinu došli sa vozilima videli smo vojsku, zastavu jugoslavensku smo imali kod sebe i krenuli prema vojsci.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se to vidi na ovoj karti, područje na kom ste naišli na vojsku?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. Treba put za Petrovce.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li pokazati dalji pravac gde je taj pravac ka Petrovcima gde ste se susreli...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jel' se može karta malo gore pomeriti?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa bojim se, izgubićemo ovo...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nećemo...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:... Samo trenutak?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR:... da dođe do... do Vukovara gde piše?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jedino da idemo sa većom kartom, pa da ponovo obeležite... da.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nije problem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možemo li dobiti veću kartu, odnosno, da... da se vidi celo područje?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: E, ovde je "Velepromet" prekrio...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa dobro, možete ići preko toga sa... sa strelicom. Pokažite dakle od pravca gde ste krenuli, evo sada možda bolje...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Evo, to, to može. Evo, to je odlično, evo, odlično, to možemo. Evo, pravac je bio ovuda, vojska je bila ovde gde je Petrovačka dola, gde je smetište, tu na onoj nizbrdici, na... na bregu. Tu je bila vojska stacionirana, i mi smo nju primetili tu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo polako. Dakle, ono gde je strelica, obeležite ponovo brojem 1, obeležite krugom područje gde ste se susreli sa jedinicama JNA i stavite broj 2 pored.

... (svedok obeležava) ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je dalje bilo, kada ste se susreli sa...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Vojska nas je, pošto smo išli sa zastavom jugoslavenskom, vojska, misleći da su Hrvati krenuli... zamalo da su nas spržili bili tenkom. I kad su u zadnjem momentu primetili, pustili su da pridemo k njima. Kad smo im objasnili situaciju šta je i kako je, odvezen sam do Komande u Negoslavcima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: E, hvala vam lepo. Pre nego što nastavimo, obzirom da mislim da na ovoj više nema potrebe da bilo koji podatak ovaj, ucrtavete, ja bih molio da ovaj crtež na mapi bude uveden kao dokaz. Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: To će biti dokazni predmet 769.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle nastavićemo gospodine Jakšiću. Pomenuli ste da ste posle susretanja sa jedinicama JNA... ova nam karta više neće trebati... da ste... da ste vi otišli u Negoslavce, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U Negoslavce, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li opisati gde, kod koga?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U Negoslavce sam se javio u Komandu Mitrovačke brigade kod pukovnika Jokića, tadašnjeg u stvari potpukovnika - Jokić Ilija. Ja sam mu izložio. On je na karti imao da uopšte Srba u Vukovaru nema. Kad sam mu izložio celu situaciju: šta imamo, šta držimo, kako smo organizovani, dao mi je radio vezom da stupim u kontakt s' kasarnom...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pošto sam znao sve oficire u kasarni... i lično brat mi je bio tamo, rešio sam da odem na višu distancu, da tražimo oslobađanje kasarne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, samo me ovo interesuje. Kada ste otišli u... kod ovog potpukovnika Jokića, kako ste se vi predstavili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jokić je pored sebe imao rezervnog, isto kapetana - Marka Kraguljca, koji je bio rezervni starešina u njegovoj brigadi. Još kad je vidio kroz prozor da ja dolazim, preneli su mu. On im je objasnio ko sam i šta sam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, na moje pitanje, dakle vi ste u to vreme bili komandant ove Teritorijalna jedinice. Da li ste to i rekli Jokiću...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:... i ostalima?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Šta ste vi zahtevali od vojske tada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tad sam saznao da je bilo u kasarni ranjenika, da su išli da izvuku ranjenike... Da prvi tenk koji je krenuo komunikacijom prema kasarni, sa punkta Zbora narodne garde - pogođen je ambrustom u raketni prostor, i tenk je eksplodirao... i cela posada - poginula je. Kad je taj tenk nastradao, krenuli su poljem da dođu do kasarne... - naletio je sledeći tenk na minsko polje, posada se izvukla, i oni su zarobili tenk i naoružanje u tenku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: O kakvom naoružanju u tenku...?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: PAM, PAM, avion... ovaj, protivavionski mi...mitraljez. Uzeli i s njim su tukli Petrovu goru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sad samo na kratko da potvrdimo, da vidimo o kom se to periodu radi? Ovo... vaš dolazak...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je pre 14. septembra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad govorite o tome da je to bilo pre 14. septembra, govorite o ovom pokušaju JNA da priđe kasarni i o tome?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, i dolaskom, moj dolazak... ja sam došao nedelju, do dve nedelje pre 14. septembra sam došao do Jokića.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, vaš ovaj dolazak i probijanje, na neki način je bilo otprilike početkom septembra? Jel' tako mogu da razumem vaš odgovor?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tako, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kad ovo kažete da je sa kasarnom bilo pre 14. septembra, znate li kada je bilo, koliko pre toga, ovaj pokušaj prilaska tenkova JNA?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se tačno. Ne sećam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Šta se dalje dešavalo sa vama, odnosno vašom jedinicom? Jeste li se vi vratili u Petrovu goru i... šta se dalje dešava?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tad sam otišao do Novosadskog korpusa sa Ilijom Kojićem i tražio od generala Bratića, zamolio ga, obrazložio situaciju koja se nalazi na terenu, u kasarni, da se krene na oslobađanje kasarne i vojnika iz kasarne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. A ovaj, kažete mi, pošto kažete da ste išli kod Ilije Kojića, ko je bio Ilija Kojić?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ilija Kojić je bio... zamenio Vuleta Šoškočanina, on je bio u Borovu selu kao... tada isto kao komandant odbrane Borova sela.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali ste se s njim sreli u Novom Sadu, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je rezultat tih vaših razgovora sa generalom Bratićem? Jel' se nešto desilo posle toga?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: General Bratić me saslušao, situaciju... celu izložio i onda me poslao kod Ilije Jokića da se njemu javim, i da će sve biti dogovoreno za izvlačenje vojnika iz kasarne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo ovde malo u transkriptu, strana 51, red 4, stoji "poslao me kod Ilije Jokića ili Kojića" pa bih hteo da raščistimo da li ste išli kod Ilije Jokića ili Kojića?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kod Ilije Jokića. Ilija Jokić je komandant Mitrovačke brigade, Komanda mu je bila u selu Negoslavci.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Da li je od tada nadalje, pravac prema, ili do Petrove gore bio na neki način slobodan, da li je moglo da se...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I dalje ne?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam se... samo uzeo od komandanta Jokića radio stanicu i nešto vozila što smo imali, naoružanja dobili, pešadijskoga, i vratio tim istim pravcem u Petrovu goru... i čekao sam signal za napad kad će krenuti - prema kasarni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vas dobro razumem da je dakle dogovor bio da se vi vratite na Petrovu goru...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam se vratio...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: ... i da čekate početak pokušaja probijanja...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR:... da organizujem ljude. Dobio sam zadatak za slučaj kada dobijem signal, uključim radio stanicu, krenem prema Svetozara Markovića da razbijem barikadu, pročistim Svetozara Markovića ulicu, spojim se sa tenkovima, i krenem Proleterskom ulicom prema "Vuteksu".

prevodioci: Primedba prevodioca. Molimo da se prave pauze i da sporije govorite. Hvala.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ja se izvinjavam...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Gde smo stali?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Čuli ste prevodioce koji vas mole da idete sporije, pa bi dobro bilo da možda ceo vaš ovaj odgovor polako ponovite. Jer se bojim da nije sve ušlo.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jel' ono "Dobio sam zadatak", jel' tako?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da organizujem udarnu grupu, da napadnem barikadu u Svetozara Markovića, očistim je, spojim se sa tenkovima prema komunikaciji za Petrovcima na kraju Svetozara Markovića ulice...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Malo je samo ovde neprecizno, pa objasnite - da li ste vi imali tenkove ili je trebalo da se spojite sa nekim tenkovima?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Trebalo da se spojim sa tenkovima Mitrovačke brigade. Aktivne vojske, u stvari.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li je taj plan realizovan i kada, ako jeste?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jeste. Plan je realizovan 14. septembra. Mi smo kao pešadija trebali da štitimo tenkove, a tenkovi da nam daju podršku ulicama, i da krenemo prema oslobađanju kasarne i gradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li bi mogli to na karti da pokažete kako ste i kojim pravcem išli prema kasarni?

ADVOKAT DOMAZET: Ja molim sekretara još jednom, nadam se da je ovo poslednji put da koristimo dokazni predmet 156. Možda malo da uveličamo jer nam je potrebno područje između Petrove gore i kasarne JNA, znači ovaj srednji deo. Dobro je.

SVEDOK JAKŠIĆ: Da, dobro je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete pokazati pravac kojim ste vi iz Petrove gore krenuli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tu im je bila barikada. Mi smo znači ovim pravcem... barikada... očistili ovaj teren, došli znači tu do komunikacije – spojili se sa tenkovima, vratili se nazad komunikacijom Proleterskom ulicom prema "Vuteksu".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo polako. Ja bih vas molio onaj prvi deo gde ste probili barikadu da obeležite brojem 1, i da kažete gde se nalazila baš ta barikada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Evo, ova tačka ovde, otprilike tu negde. Polovina otprilike ulice, negde tu. Od ovoga dela Solidarnosti ulice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Hoćete s brojem 2 obeležiti mesto gde ste se sastali sa vojskom, tenkovima JNA?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na kraju ulice, to je broj 2.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koje je to, kraj koje ulice?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Svetozara Markovića, Proleterska. Raskršće... spajanje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. I onda ste na neki način krenuli nazad, ali malo izmenjenim pravcem, ako vidim. Hoćete li taj pravac obeležiti?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Znači, susednom ulicom. Evo ova strelica... to je, da stavim broj 3?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Po... Na vrhu strelice, tu gde je... gde je pravac vaš. Tako.

... (svedok obeležava) ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Dalje, kako ste išli obzirom da mi se čini da taj pravac ne ide direktno prema kasarni, da li to...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Prema kasarni... mi smo morali odmah da štitimo i bok vojsci a ne bi sa strane upali u potkovicu, zamku. A u pravcu kasarne je išla Teritorijalna odbrana iz Negoslavaca, bataljon negoslavački.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete obeležiti jednom linijom nastupanje prema ovoj kasarni JNA, dakle i te pešadije iz Negoslavaca i ovih gde ste vi bili. Dakle kojom...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Negoslavci su, od Negoslavaca, evo... taj pravac su Negoslavci, znači od komunikacije Negoslavci prema kasarni, direktno idu i oni su taj pravac. Da stavim strelicu broj 4?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja bih vas molio, stavite broj 4.

... (svedok obeležava) ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Da li se sećate, kada je ovo bilo o čemu ste sada...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ovo je bilo 14. septembra... 1991. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste tog dana došli do kasarne JNA?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Toga dana sam došao do kasarne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I vi i ove jedinice koje su...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Apsolutno... Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da objasnite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Toga dana kad smo krenuli u napad, na pružnom prelazu u Proleterskoj ulici nalazio se jedan dugački vagon preko cele ulice pun šina... i bio je miniran.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I šta je dalje bilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nismo mogli proći, tenkovi su iz dubine po njemu tukli ali ništa... nisu imali efekta. Miniranjem ne bi bilo isto efekta, samo bi ga prevrnili. Pošto je već popodne bilo kasno, odlučio sam da tu noć provedemo tu - na toj liniji.

ADVOKAT DOMAZET: Dobro. Ja se izvinjavam, samo da vas na trenutak zaustavim. Mislim da nam više neće trebati ovo obeležavanje, ova karta, pa bih molio časni Sud da se ovaj crtež uvede kao dokaz?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: To će biti dokazni predmet 770, časni Sude.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Dakle, rekli ste da ste prenoćili, to je noć između 14. i 15. septembra, ako se ne varam. Kažite, šta je dalje bilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Te noći sam odredio grupu koja će izvršiti razminiranje, pregledati teren oko vagona. I odlučio sam da prvu, bila je trošna kuća, desno, ako treba, da tenkom čošak kuće da odstrani, da može da oklopno mehanizovane jedinice da prođu preko pruge i da nastavimo dalje operacije. I tako je i bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I da li ste... da li ste uspeli u tome?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jesmo. U samo svitanje, znači u izmaglicu, pre... prelasku noći na dan, ranom zorom, mi smo uspeli tenkom da prođemo, i nastavili dalje prema "Vuteksu".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dalje, dokle ste došli i kako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dalje smo došli do "Vuteksa", skoro smo prošli "Vuteks", prvi tenk. Međutim, radio stanica još mi je bila pri kraju. Čuli smo da su Zenge javljali "pustite živu silu u "Vuteks" i da nas poklope minobacačima. Da nas neutrališu. Jokić naređuje povlačenje do Radničke ulice. Radio stanica mi je bila već prazna... baterija, nisam imao vezu sa njima, i na toj liniji smo ostali... do dolaska Gardijske brigade.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo bi vas molio ovde za jedan odgovor da ponovite, jer nije ušao u... u... u transkript. Kao rekacija na ovo što ste čuli, vi ste spomenuli da je Jokić izdao neko naređenje. Molim vas da ponovite šta je izdao i šta se uradilo, jer to nije...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jokić mi je izdao naređenje, odmah sam mu se potčinio - da se povučem iz "Vuteksa", da ostanem na liniji Radnička - do daljeg napada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li usledio dalji napad i ako jeste - kada?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dalji napad nije bilo moguće izvršiti, zato što sam sa 180 ljudi koje sam imao u Petrovoj gori proširio liniju fronta duplo, faktički da bi Petrova gora bila neobezbeđena. I nisam imao ljudstva da dalje krenemo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I šta ste tad odlučili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tad smo držali liniju do "Čokot bara", do ulice Sajmište, čekali pojač... pojačanje da bi krenuli dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vas razumem da to znači da ste se na neki način približili Petrovoj gori i obezbeđivali na taj način i Petrovu goru?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je sada bila linija Petrove gore – Radnička ulica, gde smo držali prema kasarni. I ta ulica znači prema kasarni, prema Sajmištu, bila je slobodna. Taj deo naselja, znači: Petrova gora, Radničko naselje, do kasarne je bilo slobodno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U tom trenutku, dakle, kad ste vi bili na ovim položajima, šta je bilo sa kasarnom?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U tom momentu kad smo došli na položaje, otišao sam u kasarnu. Kasarna pošto je već bila, taj Inžinjerijski bataljon iznuren, iscrpljen, on se izmestio iz kasarne, izvukao se na drugu lokaciju, a došla je jedinica majora Dimitrova.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to tada značilo da je kasarna bila bezbedna i oslobođena potpuno, ili ne?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, kasarna je stalno bila pod dejstvom i vatrom ali sa druge strane, od Mitnice. Jednom prilikom je major Dim... Dimitrov

predložio da je ovako neizdrživo u kasarni ostati, da se povuče iz kasarne, a kasnije, ako bude trebalo, u... u naletu, lako će je osvojiti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Najpre, samo da raščistimo, vi ste ovde rekli major Dimitrov...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gore, u redu 11, na istoj stranici 56 stoji major Mitrov, mađa ste čini mi se i tada rekli Dimitrov?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Dimitrov, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Radi se o istoj ličnosti, majoru Dimitrovu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, da, da. Dimitrov, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, da li vas dobro razumem u pogledu kasarne - da ste fizički bili u kasarni ali da je ceo deo, dalje prema gradu bio i dalje pod kontrolom Zengi? I zbog toga na stalnom daljem udaru...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je. Petrova gora i kasarna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li zbog toga major Dimitrov čak predlagao da se jedinice povuku iz kasarne?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jer stalno je bio pod minobacačkom vatrom, nisu bili bezbedno ni kretanje, ni dolazak u kasarnu, ni idlazak. Jednostavno, nije se mogao odivati život u kasarni pod stalnom minobacačkom vatrom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro, hvala. Što se tiče sada, da se vratimo - Petrove gore, ako vas dobro razumem, ona je tada, sada već bila u komunikaciji...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sa kasarnom i Negoslavcima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Negoslavcima, da. Šta se dalje dešavalo sa Petrovom gorom i vašom jedinicom kojom ste vi komandovali?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ljudsta što je bilo, koje je bilo ostalo u gradu, do tada je bio još manji broj, priključio se odred Petrova gora, znači brojčano smo malo ojačali, al' smo liniju duplo produžili. Organizovali smo onda kompletno vojničku hijerarhiju - da bude znači formiran odred, jedinica kao samosatlna TO-a onda od čete maltene prerasla u odred, logistiku. Imao sam jednog rezervnog kapetana Antića kojeg sam odmah zadužio da bude komandant pozadine, da stvori sanbdevanje, organizuje snabdevanje: opremom, municijom, gorivom, materijalno tehničkim sredstvima i da napravi odma' - pravio je kupatila za vojsku na Petrovoj gori - da imamo gde vojsku: menjati, odmarati, okupati i tako dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, u to vreme se, ako razumem, ta vaša jedinica povećala, bila je uvećana, ali je uvećana bila i linija kojom ste bili...
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Linija odgovornosti, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Da li je zbog tog uvećanja tada ili je to možda kasnije bilo, došlo do neke reorganizacije, formiranja četa ili na drugi način organizovana vaša jedinica?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jeste. Tad sam, pred 2. oktobar, ljudstvo odreda Petrove gore brojilo bez logistike 344 čoveka. Imao sam četiri čete različitog brojčanog stanja. Prva je imala 117 ljudi, druga 110, treća 72 mislim, i četvrta 45 ljudi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći, vi ste i dalje bili komandant cele te jedinice?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste imali, da li ste odredili sebi zamenika?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zamenik mi je bio Ivanović Milan, isto rezervni starešina inženjerije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste odredili vi, ili je bilo kom... komandira ovih četa o kojima ste govorili? Čini mi se da ste ukupno četiri pomenuli?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pošto nisam imao rezervnog sastava oficira da mogu postaviti ljude, postavljeni su oni koji su se isticali malo u borbi, između sebe koji su bili malo otresitiji, sposobniji. Tako se oni... i na kraju, maltene između sebe sami odredili ko će im biti komandir. Sam se... istakao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li hoćete da kažete da među ovima nije bilo školovanih ni aktivnih, ili rezervnih oficira kojima bi mogli po toj funkciji da poverite...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:... te ste onda one koji su se istakli, maltene, ta jedinica ih na neki način predložila?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete reći ko su bili komandiri u to vreme, ako se sećate?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Prve čete bio je Miroljub Vujović... Miroljub, nije Milorad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro, Miroljub Vujović, dobro.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Druge Stanko Vujanović, Treće Miroslav Pejić i Četvrte Siniša Fot. Komandir Četvrte čete je bio Hrvat.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jel' to mislite na Sinišu Fota?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na Sinišu Fota, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U to vreme, da li je postojao, na toj teritoriji i Štab Teritorijalne odbrane, i ako jeste, gde se on nalazio?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U to vreme nije Štab TO Vukovara bio. Ali pred 14. napad, pred 14. septembar je došao u Negoslavce, kada sam bio sa Jokićem - Slobodan Grahovac i Mile Uzelac - da oni formiraju Štab TO Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je možda u Šidu postojao neki Štab TO?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Slobodan Grahovac je bio u Šidu i to je bio Štab TO, tada u Šidu. Za mobilizaciju i slanje ljudstva na ratište.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, u to vreme, ako vas dobro razumem, nije još postojao organizovano Štab TO Vukovar...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U Vukovaru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I molim vas, samo da završim... I u Šidu, Štab kojim je rukovodio Slobodan Grahovac je vršio regrutaciju odnosno, mobilizaciju za Teritorijalni odbranu...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Odbranu Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sa tog područja, pretpostavljam?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li samo malo da razjasnite, obzirom da se taj Štab nalazi u Šidu...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je on na neki način predstavljao Štab Teritorijalne odbrane Vukovara i tih okolnih mesta, obzirom da je mobilisao ili... je nešto drugo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Oni su... oni su imali zadatak i oni su u stvari vršili samo... slanje ljudstva koji su izbegli iz Vukovara, koji su bili u Srbiji, koji su hteli da se znači, organizuju i da se šalju na ratište u Vukovar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Da li je, i ako jeste kada, formiran na teritoriji Vukovara i... Štab TO Vukovara?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na teritoriji Vukovara Štab TO Vukovara... naredba je bila negde dogovor oko oktobra, polovinom oktobra meseca.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pominjali ste malopre jedan datum. Govorili ste o 2. oktobru kao nekom datumu. Za šta vezujete 2. oktobar? Da li ga

vezujete za neki događaj?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: 2. oktobra...2. oktobra smo, u stvari, 1. oktobra smo uveli Gardijsku brigadu na ratište i 2. oktobra je krenula dalja operacija za oslobađanje Vukovara - pod komandom Gardijske brigade.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je dakle, tu bilo samo Gardijske brigade, ili je bilo drugih jedinica? I Kako je uopšte bio naziv tog dela, vojni naziv za taj deo...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Vojni naziv je bio Južna operativna grupa. Od reke Vuke južno, znači sva sela do Šida, od Mirkovaca, Tovarnika, južno od Vukovara bilo je sve pod ingerencijom Južne operativne grupe, kojoj je bio komandant pukovnik Bajo Bojat... Bojat.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Do kada je bio komandant?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Bajo Bojat je bio čak i nešto, i posle čini mi se, i posle 2. oktobra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ko je njega zamenio na tom mestu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Njega je zamenio pukovnik Mrkšić.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Govorili ste o Operativnoj grupi Jug ili Južnoj operativnoj grupi. Da li je postojala i Operativna grupa Sever?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Operativna grupa Sever je bila znači severno od južne grupe, ona je zauzimala prostor od Dunava, pa skroz tamo do Tenja, i ona rubna sela prema Vukovaru. Znači severni deo, od reke Vuke.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako izuzmemo Dunav, granica između jedne i druge odgovornosti operativnih grupa je bila reka Vuka?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, jel' možemo reći da su mostovi na reci Vuci... Vuki bili između tih... nadležnosti operativne grupe? Dakle, južno od Vuke je Operativna grupa Jug, severno Sever, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dolaskom, kako ste malopre rekli Gardijske brigade i njenim uključenjem u ove borbe, i vaša jedinica je nastavila, je li sam tako razumeo, da se zajedno sa njima učestvuje u toj borbi?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći, šta se dalje dešavalo od , 2. oktobra, koji ste uzeli kao taj datum kada je to počelo zajedno sa Gardijskom brigadom. Da li se vaša jedinica... dakle učestvovala dalje sa Gardijskom

brigadom? I na koji način?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pred 2. oktobar, u stvari, pripremu za sledeći napad i uvođenje Gardijske brigade, poslao sam u po svaki jurišni odred ili recimo bataljon Gardijske brigade po devet vodiča... vodiča, koji su uveli uveče od 21.00 - dva odreda na ratište, na liniju, u toku noći. Imao sam, prvi dogovor je bio da Proleterska ulica bude... da od Proleterske ulice... odred Petrova gora rasporedim na liniju i da bude 8. marta da se zauzme, da krenemo u nagli proboj prema reci Vuki. Međutim, pred sam napad, gospodin Mrkšić mi je naredio, pošto smo Vukovarci, pošto znamo već naselja, znamo grad daleko više nego Gardijska jedinica, da sa odredom Petrova gora zauzmem kompletnu liniju do leve bare, znači prema vodotornju. Cela linija da bude - ispred linije teritorijalci TO odreda Petrova gora - ispred Gardijske brigade, da se utope, u svaki odelenje po nekoliko teritorijalaca, da bude na prvoj liniji. I da ih vode.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li tako i bilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tako je i bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste tada i dalje bili komandant Teritorijalne odbrane, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: O... odreda Petrova gora. Komandant odreda Petrova gora tad sam bio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je tada, ili možda kasnije formirana Teritorijalna odbrana cele Operativne grupe?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kasnije sam saznanje dobio da je bio sastanak svih komandanta... komandanata sela Južne operativne grupe i da su odredili mene za komandanta TO-a Južne operativne grupe.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to značilo formiranje Štaba Teritorijalne odbrane?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Za... za tu Operativnu grupu Jug?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jer je trebalo da vi rukovodite tim Štabom, ako vas dobro razumem?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste određeni?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Međutim, pukovnik Mrkšić je rekao: "To je politička funkcija. Da Vukovar oslobodimo, pa onda politiku vodite kako znate. Treba da se vodi borba, treba da budeš tu do Petrove gore, a ovo sad nije toliko bitno."

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da komandovanje Štabom se odnosi da se više nalazite u samom Štabu, a manje na frontu, pa da je od vas traženo obrnuto ili je nešto drugo u pitanju, ako vas razumem?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tako je trebalo biti. Međutim, imao sam zamenika, Mile Uzelac - koji je bio načelnik Štaba TO-a pre rata u Vukovaru, koji je bio operativac, koji je znao posao. I on je taj posao više vodio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li reći gde je, gde se nalazio taj Štab?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Štab TO-a, taj se nalazio u "Veleprometu".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali, ako sam vas dobro razumeo, vi ste manji deo vremena provodili, pretežno ste bili na...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno. Bio sam na jedno možda dva sastanka, maksimalno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kad je reč o sastancima, da li ste bili pozivani ili odlazili na sastanke koje je držao pukovnik Mrkšić u svojoj Komandi u Negoslavicima sa svojim potčinjenim starešinama?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Svaki dan. U operativnoj sali, referisanje, dobijanje zadataka, sva... svaki dan oko... 16.00 sati mislim da je bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, vi ste bili gotovo redovni učesnik tih sastanaka koje je on držao?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kada smo malopre govorili o Štabu Teritorijalne odbrane Operativne grupe Jug, vi ste govorili o celom tom području koje obuhvata. Da li je pored njega postojao poseban neki Štab Teritorijalne odbrane Vukovar, ili je to bio isti?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je... tada je to bio isti Štab koji je znači opsluživao Južnu Operativnu grupu, kompletna sela uključujući. A kasnije je onda Vukovar, koji je... grad Vukovar kad se oslobodio... formiran za Vukovar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su postojali, i ako jesu, ko su bili pomoćnici komandanta Štaba Teritorijalne odbrane u to vreme?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zamenik je bio Mile Uzelac, ORMO poslove je bio Lazo Pjević, bezbednosti Ilija Vučetić...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Polako, ja vas molim polako zbog imena, molim vas da ponovite imena Mile Uzelac je ušao. Molim vas, polako.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: ORMO poslove Lazo Pjević, Ilija Vučetić, pozadinu Mile... Milan Milić, rukovaoc Pajo Šteković, načelnik za vezu Jovica Kresović.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ponovite ime ovo... prezime ovog Jovice, molim vas?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jovica Kresović. Kresović.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još nešto. Vi ste označili Milu Uzelca kao vašeg zamenika?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A onda stoji i za bezbednost, pa nije jasno da li je to ime upisano?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ilija Vučetić.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala. Časni Sude, pošto ću preći na jednu drugu temu, a približili smo se... pauzi, mislim da bi, ako se slažete, ovo bio trenutak za drugu pauzu?

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Domazet. Nastavićemo sa radom u 13.25 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Domazet.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Pre nego što počnemo gospodine Jakšiću, da vas ponovo zamolim za sporije odgovore i malo pauze, jer se dešalo zaista da nemamo... pa sam čak nekad bio prinuđen... da nekada i rukom dajem znak, što nije zgodno, može da se protumači... da zamolim da usporite. Ali vas zaista molim zbog zapisnika da pokušate što sporije da odgovarate, naročito kad se radi o imenima - da ne bi bilo greške. Kada ste govorili, gospodine Jakšiću, o svojim komandirima četa, pomenuli ste karakteristično Sinišu Fota, rekli da je po nacionalnosti bio Hrvat, a i govorili ste pre toga da ste imali i Hrvate u jedinici. Hteo bih nekoliko reči o njemu. Dakle, pored toga, on je bio komandir, kakav je bio k'o borac, šta je sa njim bilo? Možete li nešto bliže da nam kažete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Siniša i brat mu Darko Fot su bili jednih od... koji su bili za Jugoslaviju i koji su bili na svim proteznim ovim mitinzima, protiv HDZ-a, za opstanak bivše Jugoslavije. Svim silama su se za... za to borili i bili su u... Oni su živili u našem kraju i priključili su se nama. Kao borac je bio izuzetan. Takav borac, to se može samo kažem, u Rambo filmovima da se vidi kol'ko ima želje i kol'ko... energije. A zašto je tako? Verovatno zato što su ga baš bili uhapsili Zengovci i... i... i mučili, strpali bili u zatvoru. Ali pošto je Hrvat - ga pustili ali su ga prvo mučili toliko da su mu čak i ključnu kost polomili. I posle toga, kad je izašao iz zatvora, verovatno zbog... verovatno zbog svega što su mu

uradili, okrenuo se protiv njih i bio tako ist... ist... istrajan borac i... pre svega, bio je patriota.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li živ?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne, poginuo je. A brat mu Darko teško bio ranjen, al' ostao je živ. Sada živi u Novom Sadu, radi na carini.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li Siniša poginuo za vreme borbi za Vukovar, ili kasnije?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Za vreme borbi za Vukovar, 2. oktobra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili da vaši ti komandiri nisu imali vojno obrazovanje, jeste na sve ove koje ste naveli mislili? Dakle govorili ste o: Vujoviću, Vujanoviću, Fotu i Pejiću, čini mi se?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno... Samo, mogu ispravku?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Izvolite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nisam mislio vojno obrazovanje. Svi su oni imali vojno obrazovanje, samo nisu imali starešinsko obrazovanje. Svi su oni završili vojsku, svi su učili ratovanje, svi su učili ratno pravo kao vojnici, i svi su bili upućeni u to - samo što nisu imali starešinska obrazovanja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Kada govorite o ratnom pravu, da li ste u školovanju u Bileći posebno imali pravo po Ženevskim konvencijama (The Geneva Conventions), da li ste tada imali... upoznati, kažete nam što naravno, kraće.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno. Apsolutno. I ratno pravo i Ženevsku konvenciju to je svaki... to je obaveza bila svakog vojnika, a ne starešine. Svaki vojnik je s tim upoznat, a starešina posebno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A tokom ovih operacija u Vukovaru, dok ste vi bili komandant Teritorijalne odbrane, da li ste imali takvih naređenja, i da li ste vi izdavali takva naređenja, u pogledu primene tih Konvencija i Ratnog prava uopšte?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Mile Mrkšić je baš insistirao i... i u Komandi je naređivao da se sa zarobljenicima postupa u duhu ratnog prava i Ženevske konvencije. U naređenjima smo dobijali znači, svi potčinjeni iz Operativnog štaba, kada je Mrkšić komandovao ta smo naređenja dobijali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kada govorite o sastancima, na koje sastanke mislite? Na one o kojima ste govorili da ste prisustvovali?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne. U Operativni štab - kad smo dolazili na referisanje i primanje za... zadatka u Operativnom štabu, komandanta Južno operativne grupe, naređenje je svima izdavano... Izdato, u stvari.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li ste vi lično kao komandant vaše jedinice, počev od formiranja, kako je išla i širila se, da li ste vi posebno upozoravali vaše pripadnike jedinice na...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste postali najpre, kako ste objasnili, te Teritorijalne jedinice u Petrovoj gori, da bi to evoluiralo da ste tokom operacija za Vukovar bili komandant Teritorijalne odbrane operativne grupe Jug. Da li vas je kraj oslobođenja Vukovara zatekao na toj funkciji?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako? Možete da objasnite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa već sama borbena dejstva, to ipak utiče na ljudsku psihu i na... emocije. I jednostavno, osetio sam da me pomalo 'vata "Vijetnamski sindrom" (Vietnam syndrome). Za vreme borbenih dejstava, sve što sam vidio, sve sam mislio čelični... čelično podnosio, sve slike, strahote vojnika kas dođu masakrirani u plahtama i ono sve sa linije. Međutim, što je vreme išlo, sve je to meni teže, i osetio sam da se počinjem malo povlačiti. To je već bilo pred kraj borbi za Vukovar, već za pad Milovog brda. I Šljivančanin jednom prilikom u Komandi je rek'o Miroljubu: "Vujoviću, ti ćeš biti od sad komandant, kad ovo završimo, ti ćeš bit' komandant Štaba" i tako, čim... Padom Milovog brda, ja više nisam bio na funkciji komandanta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To kad po... povezujete s padom Milovog brda, koje je to vreme, koliko je to dana pre pada Vukovara?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je bilo negde, mislim da je bilo negde oko 16. - 17. novembar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, par dana pre pada Vukovara?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pre pada Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li je vama tada ili ikada uručeno pismeno neko o tom smenjivanju?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi tada, dakle, kad je to rečeno, prihvatili to, i da li od tada više niste komandovali i išli na referisanje kod pukovnika Mrkšića?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To sam tako prihvatio i... posle nisam na... na referisanje išao.

TUŽILAC WEINER: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Da?

TUŽILAC WEINER: Na stranici 67, red 15 piše: "Šljivančanin jedanput rekao Miroljubu Vujiću". To je jedno važno pitanje, a čini se da je ime pogrešno navedeno.

SVEDOK JAKŠIĆ: Vujoviću, Vujoviću.

SUDIJA PARKER: Hvala.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala... mislim da smo raščitalo ovo. Da, bila je greška. Radi se o Miroljubu Vujoviću, onom ko je bio komandir Prve čete, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Prve čete, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još jednom da vas pitam. On, dakle taj Vujović, nije imao oficirsko ili starešinsko obrazovanje?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Da, ušlo je u 10. redu na 68. strani pogrešno Jović kao komandir Prve čete, a bilo je dakle Miroljub Vujović - komandir Prve čete. Ali mislim da smo dovoljno razjasnili ovo. Dakle, samo bi se na ono vratilo...- na taj vaš prestanak. Ovaj, da li hoćete reći, da li se sećate gde je to bilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je bilo u Komandi Prvog jurišnog odreda i Prvog bataljona Gardijske brigade.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li vi lično se bilo na koji način suprotstavili, ili nešto rekli, ili jednostavno ste prihvatili to?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jednostavno sam prihvatio. Nisam se ništa protivio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste od tog trenutka, pa nadalje, učestvovali uopšte u odlascima na razgovore: na dogovore, referisanje kod pukovnika Mrkšića, ili ste smatrali da tim trenutkom više to ne treba da činite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam smatrao da tim trenutkom sam razrešen dužnosti, da moje obaveze pred Komandom više nisu, i ja sam se povukao mirno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. S obzirom da je to bilo nekoliko dana pre, kako kažete, par dana pre pada Vukovara ili 16. ili 17. moje pitanje, i niste, i sami kažete da više niste odlazili na ove sastanke, da li ste ipak tih dana, dok je... ova Gadrijska brigada bila na tom području, da li ste ipak videli pukovnika Mrkšića nekom prilikom?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pukovnika Mrkšića sam vidio 20. novembra, posle pada Vukovara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zbog čega, ako već niste bili na ovoj funkciji o kojoj ste govorili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa došli su predstavnici Vlade. I Miloš Vojnović, predsednik Suda, u razgovoru, pošto smo bili dobri, predložio mi je da odem kod Mrkšića, da ga zamolim, da dogovorimo da ratni zločinci koji su počinile zločine... koji su počinili zločine... na teritoriji Vukovara - da im se omogu... da ostanu ovde i da im... naš Sud sudi, Oblasni sud da im sudi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Samo, pre nego što dalje vas pitam, vi ste rekli, ovde je ostalo nešto prazno u ovom zapisniku, da su predstavnici Vlade naišli... prvo da vas pitam, na koju Vladu mislite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: V... Vlada oblasti Slavonije, Baranje i Za... Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na čijem čelu je bio - ko?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na čijem čelu je bio... Goran Hadžić.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A ko je od predstavnika... Ovde je ušlo predstavnik Suda, pretpostavljam nekog suda te oblasti?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Oblasti, da. Predsednik Suda oblasti, Miloš Vojnović.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ovaj Miloš Vojnović je bio sudija, pretpostavljam i pre rata?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pre rata je bio sudija, to je bio student generacije na Beogradskom pravnom fakultetu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A od strane jel'... ovaj bio... imenovan i od strane ove Vlade za sudiju Suda ove oblasti?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WEINER: Ulažem prigovor, časni Sude. Ulažem prigovor.

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Weiner. Gospodine Domazet, čini se da je ovo važno pitanje, a vi svedoku stavljate reči u usta?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Časni Sude, pogledaću, jer mi se čini da je ovde u 13. redu, na 69. strani stajalo da je "predstavnik Suda, koji je učestvovao u razgovoru, rekao meni da idem kod pukovnika Mrkšića.", i ja sam pitanjima pitao ko je taj predstavnik Suda, i svedok je odgovorio da se radi o Milošu Vojnoviću. I zbog toga je ovo pitanje, ali... preradiću. Dakle, šta ste vi razgovarali sa Vojnovićem?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Miloš Vojnović mi je rekao "Pošto imamo sve attribute državnosti, znači imamo sudstvo, već je formirana i policija, formirala se, zdravstvo, školstvo i sve ostalo, zašto da u Srbiju idu da sude, kad

možemo mi da im sudimo ovde? Imamo kompetentne sudije, stručne, da mogu ovaj proces da izvedu".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde je taj razgovor između Vojnovića i vas vođen?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U "Veleprometu".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste šta vam je on rekao. Jer je on nešto još tražio od vas?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tražio je da znači, svi koji su pretpostavi... i koji su...za koje se u stvari zna, saznanje koje imaju, da su počinili ratni zločin, da se odvoje, i da im se pripremi suđenje u Oblasnom sudu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi tada, ako dobro razumem, to je 20. Kako kažete, više niste bili komandant Teritorijalne odbrane. Da li je on to znao i da li je on s vama razgovarao zbog toga, da li uopšte je bilo reči o tome...

TUŽILAC WEINER: Prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Weiner?

TUŽILAC WEINER: Vi pitate ovog svedoka kakvo je bilo duševno stanje jedne druge osobe. Osim ukoliko je bilo nekog razgovora o tome, mislim da ovo ne treba dopustiti.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, ovo je sada jedno osetljivo područje, tako da jedino što će Pretresno veće uzeti u obzir je ono što kaže svedok, a ne nešto što eventualno vi kažete, tako da ćete morati da prepustite svedoku da kaže ono što vi želite da kaže, a ne da mu ključne reči stavljate u usta i onda ga pitate "Da li je to tačno?". U redu?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Ja sam samo na ovu... o ovoj funkciji... mislim da to nije... ali evo, pokušaću da apsolutno izbegnem pitanja. Dakle, moje sledeće pitanje. Hoćete li do kraja reći šta je sve između vas razgovarano i šta je posle toga bilo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Vojnović je znao da sam ja sa Mrkšićem bio u stalnom kontaktu i da mogu to da izvršim. I nije imao koga drugog pri ruci da posreduje između njega i Mrkšića, nego je predložio meni. I ja sam prihvatio i otišao sam do Komande do Mrkšića... u Gardijsku brigadu. Pošto se u Gardijsku brigadu, u Komandu... nije mogao svako da uđe, znajući me, gospodin Mrkšić me je primio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li opisati taj razgovor?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam mu izložio šta je Vojnović predložio, jer je to izvodljivo, da zločinci ovde ostanu, da ne idu za Srbiju. On je bio decidan

i odrečiti: "Ne dolazi u obzir! Takav je dogovor i oni svi idu za Srbiju, tamo će im se suditi."

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete da je bio decidan, na šta direktno mislite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mislim da je tonom, svojim, svojim stvarno... žestinom govora, toliko je bio decidan da jednostavno više nisam mogao s njim da razgovaram u bilo kom slučaju da li može - da utičem da prelomi svoju odluku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li to bilo sve od razgovora, da li se sećate možda još nečega?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je bilo kratko i kad sam dobio odgovor, decidan, ne, ja sam se vratio i preneo Vojnoviću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde ste Vojnovića taj drugi put...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U "Veleprometu" isto.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate, da li je bilo neke reakcije Vojnovića?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Prihvatio je tako kako je, kakva je odluka. Jednostavno, kad ne može, nek ide svojim tokom. Da je verovatno hijerarhijski dogovoreno u Beogradu tako je i sad ostalo na tome. A međutim me Goran Hadžić u tome, isto došao je i on, i njega sam sreo na "Veleprometu", zamolio posle sastanka da ga na Petrovu goru odvedem, da vidi Petrovu goru, da narod tamo poseti i tako...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li sam vas dobro razumeo, nešto ste pominjali Beograd ili... ne? Ali u zapisniku to ne vidim. Ako niste, potvrdite mi, ako jeste, u kom... objasnite šta?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Znači, ako je gospodin Mrkšić dobio naređenje, sigurno je dobio sa vrha pretpostavljene mu Komande. I to se naređenje, ne može niko da sa strane da promeni, nego samo nadređeni njemu.

TUŽILAC WEINER: Ulažem prigovor.

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Weiner?

TUŽILAC WEINER: Sve je ovo spekulisanje. Rekao sam da ukoliko je Mrkšić dobio naređenje onda mora da je dobio sa vrha, a to je dupla spekulacija od njegovih nadređenih u Komandi... i trostruka spekulacija, i niko nije mogao da promeni to naređenje ili da na bilo koji način utiče na to, što je zasnovano na spekulaciji.

SUDIJA PARKER: To je iskaz, gospodine Weiner. Očigledno je spekulativne prirode i nema težinu. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Nastavite, gospodine Domazet.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ja... Nije to bilo moje pitanje, ali ovakav je bio odgovor. Dakle...

SUDIJA PARKER: Ukazujem na to da svedok nagađa, a to nas ne uverava ni u šta. Ukoliko svedok nešto zna, onda mi to treba da znamo, ali ako nagađa, onda nije od pomoći da on pokušava da pogodi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Pomenuli ste da ste dakle se vratili u "Velepromet", tu opet videli ovog sudiju Vojnovića. Da li se sećate, šta se tada dešavalo u "Veleprometu"?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam u "Veleprometu" pred sednicu Vlade sreo i gospodina Hadžića, Dokmanovića, predsednika... ovaj, opštine Jagodina, ne znam sve koji su bili članovi Vlade koje sam poznavao. S njima sam bio. I kad sam se vratio, pošto nisam imao obaveze nikakve, ja sam bio delimično na sednici Vlade. A u međuvremenu, ne mogu se tačno setiti, da li sam išao za gospođu Kerić za sina da intervišem, da vidim. Navratio sam putem prema Domu zdravlja. Uz kasarnu je već bio konvoj sa autobusima i civilima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obzirom da pominjete i ovaj sastanak i ove ličnosti, a mi imamo jedan film, dokaz koji je izveden ovde pred Sudom, ja ću vas zamoliti da pažljivo gledate. Zamoliću da se pripremi dokazni predmet 269, od 6 minuta i 20 sekundi, i da, kada bude... samo da vam kažem, kada budete, ako budete prepoznali bilo kog od onih... zamolite, kažete stop, da se zaustavi i kažete o kome se radi.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To isto važi ako vidite sebe na tom filmu.

(Video snimak)

SVEDOK JAKŠIĆ: Stop. Rade Leskovac. Pre ovoga je bio. I na početku Dokmanović Slavko.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Može li malo da se vrati film?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Može nazad da se vrati film?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da pokušamo da...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Stop. Ovo je Slavko Dokmanović sada, lik njegov, čini mi se. Stop. Ovaj iza leđa ovom gospodinu u naočarima, Rade, čini mi se da je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro, idemo dalje.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Evo, to je to. Stop. Ovo je Kosić Vlado. Ovaj u uniformi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sa leve strane sa brkovima, na njega mislite?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sa leve strane sa brkovima, da. U uniformi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To je, samo da obeležimo koji je minut. I kažete mi... 6.44, zbog zapisnika. I samo da se vrati film, recite mi ko je taj? Rekli ste ime prezime.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Vlado Kosić. On je posle rata bio direktor vodovoda, a pre rata mi nije poznata funkcija njegova.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, možemo da nastavimo s filmom.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Stop. Goran Hadžić i Arkan. Mislím da je Arkan na ovoj slici. Nešto mutna ali trebao bi... čini mi se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Goran Hadžić je sa desne strane...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sad, da, je naišao. Sad je zaklonjen.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ovaj, to je, samo da vidimo minutažu...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Evo, evo sad je... vidi se. Da, evo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: 7.00. Dobro, idemo dalje.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: I Arkan uz njega.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ovoga nepoznam, i ovoga nepoznam. Evo... stop. Ovo sam ja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Objasnite ko od ova dva lica?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ovaj u pozadini. Bez brkova.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, sa ovom kapom...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sa kapom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE:... i uniformom SMB. To je zbog zapisnika, 7 minuta i 18 sekundi. Hvala, idemo dalje.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Stop. Ovo je predsednik opštine Jagodina, mislim da je. Ja sam ga pozdravio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali je bio u uniformi, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U uniformi, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: 7.27.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Stop. Malo da...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Malo da se vrati...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Rade Stupar mislim da je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Stupar...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Stupar, Stupar... kako mu je ime, da li Rade? Stupar jeste, znam prezime, ali ime... ne mogu se setiti tačno. Sa Goranom Hadžićem je stalno bio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: 7.36 je lice koje ste identifikovali kao Stupar. Idemo dalje.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Opet Arkan tamo, Kosić. Ista lica. Ovaj mi je poznat, ali mu ne znam ime i prezime.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: S obzirom da mislim da dalje više... sačekamo ipak. Kažite mi, ove prostorije koje se vide iza ovih ljudi gde ste vi bili, da li su to prostorije gde je bila sednica Vlade ili neke druge?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Sednica Vlade bila je s desne strane, na ulazu odma. Tu ima jedna kao sala i tu su... tu je bila. Provizorno napravljena od stolova i tu se održavala Vlada. Sednica Vlade. Ovo su civili sve.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne treba više, hvala. Možemo da zaustavimo, nema više...

(Kraj video snimka)

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate gospodine Jakšiću, kada ste otišli iz "Veleprometa"?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mislim da je to bilo pre sednice Vlade. Da sam ja... da je Vojnović, ranije da sam razgovarao i samo sam otišao do Mrkšića i vratio se odma' autom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Inače, ta udaljenost "Velepromet" do mesta gde je bio Mrkšić je koliko kilometara?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa negde otprilike tri, četiri kilometra da li ima? Možda i manje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se još nečeg sećate karakterističnog za taj dan i vaš boravak u "Veleprometu", ili je to sve što bi bilo važno?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa sad pošto sam bio, ja se ne... ja se delimično, delimično sećam, samo da sam prisustvovao, a nisam celo vreme prisustvovao. Sad već slike, ja ne mogu tačno ko je bio od Vlade, čak koji su bili tada predstavnici, posle me nije zanimalo. A čini mi se da se sećam da sam video gospodina Šljivančanina, njegovog zamenika Crnog, kako se zove... policije bio

je komandir, msilim da sam njega vidio... Vukašinović beše, čini mi se. I Panića, čini mi se Panić da je bio. Potpukovnik, major, šta je bio u činu. Toga se sećam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete Panić, obzirom da ima nekoliko oficira Panića...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je zamenik, zamenik komandanta Mrkšića, zamenik komandanta Gardijske brigade.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Hoćete mi reći vaš dalji put i karijera, posle ovih događanja, dakle, posle novembra 1991. godine - šta ste radili?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U civilstvu mislite, ovo?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Uopšte, da?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Posle sam se povukao sa svih funkcija. Došli su, predložili mi da formiramo saobraćaj... saobraćajno preduzeće "Vukovar" od bivšeg "Čazmatransa", i formirao sam preduzeće, od... bilo svega četiri vozila su ostala koja su još i u ratu stradala. I negde sam, što donacijama, što popravkama, oko 32 mislim da smo oformili... oformio saobraćajno preduzeće. I onda su došli iz Generalštaba, Personalne uprave da formiramo Vojsku Srpske Krajine, da se aktiviram kao oficir. I ja sam pristao, i bio sam na dužnosti zamenika komandanta Pozadinske baze korpusa, Slavonsko-Baranjskog, jedan period. I onda sam prešao posle, tražili su me u bezbednosti, prešao sam u Komandu brigade... Komandu korpusa, bio sam pomoćnik komandanta... načelnika za bezbednost za komandno-štabne poslove.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Ja mislim da sam čuo na stranici 77, red 11 da je svedok rekao "čini mi se da sam video Šljivančanina, Vukašinovića i Panića". Mislim da sam tako čuo, a ne piše tako u transkriptu. I da mislim, ako svedok to ne može da potvrdi, onda bi preslušao...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jesam. Njih dvojica su se... njih dvojica su bili, a za Panića nisam bio siguran. Čini mi se da je i on bio.

SUDIJA PARKER: Sačekajte molim vas. Ne mogu dve osobe istovremeno da govore jer se ništa neće prevesti. Molim vas da sačekate da se postavi pitanje. Izvolite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Hteo sam samo da stavim primedbu na transkript, ne da komentar slušam. Znači mislim da sam na stranici 77, red 11, čuo da je svedok rekao "Mislim da sam video Šljivančanina, Vukašinovića i Panića". Ja mislim da sam tako čuo, ja bih samo to sad rekao, pa bih proverio kad preslušam traku. Uopšte u tom smislu ne moram da tražim sad potvrđivanje svedoka. Samo to sam hteo zato sad da kažem, pa bih taj deo da preslušam trake. Hvala.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, možete li molim vas da vi to razrešite?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala časni Sude, evo pokušaću. Dakle, malopre ste pomenuli tri oficira: Šljivančanina, Vukašinića, Panića. Čuli ste. Da li ste sigurni da ste videli ta tri lica, ili za nekog od njih niste sigurni, ili za sva tri? Hoćete to da malo razjasnite, obzirom na ovaj... na ove primedbe?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ovu dvojicu, ova dvojica su bili, a za Panića, da li je kasnije došao, ne znam. Nešto... nisam sto posto. Čini mi se da je i on bio, ali nisam sto posto siguran.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Na 77 stranici u 25. redu stoji da ste se aktivirali u Vojsci Republike Srpske?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Krajine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: E, da, to nedostaje Krajine. Vi ste čini mi se to rekli, pa bih voleo da... da se to ispravi. Dakle, vi govorite o Vojsci Republike Srpske Krajine, a to nije Vojska Republike Srpske, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali vas molim da malo tu objasnite šta, jer je čini mi se bilo dosta brzo i ovaj, bojim se da nije ušlo dobro u zapisnik. Dakle, kada ste se aktivirali, koje ste dužnosti obavljali u toj vojsci?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Bio sam zamenik komandanta Pozadinske baze Sremsko-Baranjskog korpusa, a pošto sam završio bezbednosnu školu, prešao sam kasnije u Komandu po bezbednosti, kao pomoćnik načelnika bezbednosti za komandno štabne poslove.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Znači li to, znači li to da ste bili oficir bezbednosti sa tom funkcijom pomoćnika?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno. Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kada kažete da ste završili školu, da li se to odnosi na ono što ste na početku objašnjavali jedan kurs u...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na kurs. Kurs u Pančevu, kurseve u Erdutu, kurseve u Rakitiju i tako... Bilo ih je dosta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U toj vojsci i funkciji koju ste obavljali, kojim pravilima ste se se vi rukovali? Da li su postojala posebna Pravila službe, ili su korišćena pravila JNA?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pravila JNA. Po uputstvima, Pravilo službe po Pravilu JNA sve je rađeno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste to odnosi i na organe bezbednosti odnosno, funkciju koju ste obavljali kao oficir bezbednosti?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Isto. Kompletan program, kompletna obuka starešina je išla po Pravilu službe JNA.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi verovatno znate dobro i ta Pravila i način na koji ste tada ih... i uopšte, na koji se postupalo?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pretpostavljam da se sećate? Da li se sećate vaših ovlašćenja kao oficira bezbednosti u pogledu naređivanja, ili u pogledu odnosa sa recimo Vojnom policijom?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Lično je bila Vojna policija korpusa, lično sam mogao s njom da rukovodim. Predpotčinjena... pretpostavljena meni. Da joj dajem zadatke...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Izvol'te, nastavite, činilo mi se da...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da je isključeno, je li?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne, učinilo mi se da imamo neki prigovor. Izvol'te nastavite.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mogao sam da dajem zadatke komandiru za upotrebu pojedinih odelenja, po potrebi. Imao sam ovlašćenja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Uz saglasnost komandanta, normalno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to bilo uobičajeno, da li je takvo postupanje bilo i ranije, dok ste bili u JNA, ili je ovo bilo nešto posebno?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa u JNA nisam, nisam imao priliku...

TUŽILAC WEINER: Ulažem prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Weiner?

TUŽILAC WEINER: Ovo je izvan opsega beleški. To je i izvan opsega po Pravilu 65ter beleški i dodatnih beležaka po Pravilu 65ter.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, da li smo bili obavešteni o ovim činjenicama?

ADVOKAT DOMAZET: O ovim poslednjim ja... ja mislim ne, jer smo pripremu svedoka tek kasno uveče završili i juče poslednje možda primedbe. Prema tome, ja ne insistiram na ovome, ako ovaj... postoji prigovor ove strane, da dalje uopšte, mada ja i nisam više mislio dalje da idem. Ja sam upravo sa ovim završio ne samo ovu temu, već sam završio i moje glavno ispitivanje ovog svedoka.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Domazet. Iskaz o ovome neće biti uzet u obzir. Hvala vam na vašem ispitivanju.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, da li vi imate neka pitanja?

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala časni Sude, imaću kratko ovog puta. nekoliko pitanja.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : ADVOKAT BOROVIĆ

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobar dan, ja sam advokat Borivoje Borović, prvobranilac Miroslava Radića. Prvo pitanje. Danas ste rekli na pitanje kolege Domazeta, da ste u određenom trenutku upotreбили termine "odredio sam pravac", "da se osvoji do određenog datuma" i tako dalje. Moje pitanje glasi: da li ste vi na prostoru na kome ste se nalazili u vreme borbenih operacija, mogli da komandujete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Drugo pitanje. Kome ste mogli da izdajete naređenja?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Direktno sam imao vezu sa komandirima četa. Iz Komande.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Samo trenutak. Časni Sude, mislim da nije ušao odgovor "Da li ste mogli da komandujete?" svedok je odgovorio "Da, mogao sam da komandujem komandirima četa", jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Kada kažete komandirima četa, mislite na koje čete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Na ove postojeće četiri čete, dok su bile.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Kada kažete postojeće četiri čete, mislite na čete Teritorijalne odbrane?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Teritorijalne odbrane, apsolutno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Takođe ste danas izjavili da je Mrkšić naredio da pripadnici Teritorijalne odbrane budu ispred ovih jedinica JNA - da ih vode, da budu vodiči?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pošto znaju grad, tačno ulice, pošto vojska došla sa strane neiskusna, to je naredio i to sam izvršio.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Samo budite ljubazni, znači malo sačekajte da bi... da se ne bismo preklapali. Da li to znači da je to bio glavni razlog zašto su jedinice Teritorijalne odbrane sadejstvovala sa jedinicama JNA, iz razloga koje ste rekli: bolje poznavanje terena, pravaca i tako dalje. Jel' to bio glavni razlog?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jedan od razloga.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam je poznato gde su sve u gradu Vukovaru postojala atomska skloništa? Evo, ići ćemo redom.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kol'ko znam, jedno i to je glavno, u dvorištu Štaba TO.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koji se nalazio gde?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Koji se nalazio pored opštine, pored opštine Vukovar.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ko je za vreme ovih ratnih operacija držao taj Štab TO novembra meseca 1991. godine? Ovaj, u kome se nalazilo atomsko sklonište?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Hrvati.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Kada kažete Hrvati, mislite na...

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zbor narodne garde.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Samo malo, samo malo. Nisam vam postavio pitanje. Misлите na paravojne formacije koje se zovu Zenge, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam je poznato da je u "Borovu-komercu" bilo atomsko sklonište?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da je u "Borovo-komercu" bilo sklonište civila ali nije... ne znam da li je bilo atomsko, ili je bilo samo podrum, kao magacin za robu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ako bih vam rekao da postoje informacije do kojih je Odbrana došla tokom ovog suđenja, i da je tamo se nalazilo atomsko sklonište, moje pitanje glasi: u periodu oktobar - novembar, do oslobađanja Vukovara, pod čijom je kontrolom bilo "Borovo-komerc"?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pod kontrolom Zenga.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li je na Lužcu postojalo atomsko sklonište? Da li je vama poznato?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li vam je poznato da ispod prostorija MUP-a se nalazio prostor koji odgovara atomskom skloništu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Bilo mi je poznato u podrumu MUP-a da su se nalazili kao pritvori, zatvori, u podrumu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da ne bi se svodilo na pretpostavljanje, ja vas molim da mi odgovorite: da li je pod kontrolom Teritorijalne odbrane ili Jugoslovenske narodne armije bilo i jedno atomsko sklonište u Vukovaru, ili se... ili nije? Pre oslobađanja, naravno?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pod Teritorijalnom odbranom i jedinicama Jugoslavenske narodne armije nije bilo ni jedno sklonište.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li zaključujemo da su sva atomska skloništa za vreme borbenih operacija, bila pod kontrolom paravojnih formacija i MUP-a Hrvatske?

TUŽILAC WEINER: Ulažem prigovor, časni Sude.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Weiner?.

TUŽILAC WEINER: Ovo se vraća na pitanje ko-branilaca. Da li oni unakrsno ispituju ili postavljaju pitanja kao da je glavno ispitivanje?

SUDIJA PARKER: Kao što sam objasnio, gospodine Weiner, ja ne vidim da ovde sada ima nekog sukoba. Tako da ako biste mogli da izbegnete unakrsno ispitivanje, da se vratite na ispitivanje svedoka. Hvala vam, gospodine Boroviću.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala. Biće svedoka kada ću zatražiti dozvolu Pretresnog veća da ga... da ga unakrsno ispitujem. Smatrao sam da ovde ne postoje uslovi za to. Dobro, poštujem sugestiju.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Od koga ste vi direktno dobijali naređenja? Vi.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Od gospodina Mrkšića.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li možete reći Pretresnom veću gde je bio Glavni operativni štab za oslobađanje Vukovara? Gde se on nalazio?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Glavni štab za oslobađanje Vukovara Južne operativne grupe bio je u Negoslavcima, selu Negoslavci pored Vukovara.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li znate ko je sačinjavao taj Štab?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam sve sada funkcije, već sam pozaboravljao, ali znao sam Štab kao Štab, da su zastupljene: sve starešine, sve vidove, sve rodove i to ostalo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste čuli za majora Borivoja Tešića?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ko je on bio?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Komandir Prve... Prvog jurišnog odreda ili Prvog bataljona Gardijske brigade. Lično sam sa njim bio u Komandi. Zajedno smo bili u Komandi.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A gde se nalazila njegova Komanda?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Nje... njegova Komanda se nalazila u Svetozara Markovića ulici, u kući Jagetićevih.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ko je bio prisutan na tom Komandnom mestu, kada ste se dogovarali i planirali vojne operacije?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja, gospodin Tešić i gospodin Stijaković, njegov zamenik. I moj zamenik Ivanović.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li ste bili nekada prisutni kada su komandiri ovih njegovih četa Prvog motorizovanog bataljona dolazili da referišu ili da primaju naređenja od majora Tešića?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Pa, pretežno u to vreme sam ja primao komandire četa i bio sa svojim komandirima.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste čuli za kapetana Sašu Gojkovskog?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ko je on bio?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Komandir treće čete Prvog jurišnog odreda.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Prvog Motorizovanog bataljona?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jurišnog odreda, dobro, recimo. Tad se zvao tako.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Samo polako. Kada kažete, jel' to bio komandir čete Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Aktivne vojske?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Jel' ta četa pripadala Prvom motorizovanom bataljonu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li to znači da je on bio komandir Treće čete Prvog motorizovanog bataljona, formacijski?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li znate...

ADVOKAT DOMAZET: Časni Sude, molio bih vas, 85. stranica, 12. red...

SUDIJA PARKER: Da?

ADVOKAT DOMAZET: 12. red, imena su pogrešno upisana. Jedno nedostaje, mislim da je to Ivanović, ali mislim da bi mogao... gospodin Borović da ponovo... Vidite, ima Terić, to ne postoji, ovo je drugo ne... nevidljivo, a bila su tri imena koja su data. Pa bi, mislim da treba ovo raščistiti.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, mislim da možemo reći da obzirom na brzinu i to da je teško tačno čuti kako je izgovoreno, da je usled toga došlo da je potrebno da se vratite na ovu grupu imena, pa vas molim da to uradite.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala časni Sude. Dakle, ko je bio komandant Prvog motorizovanog bataljona?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Major Borivoje Tešić.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ko je bio njegov zamenik?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kapetan Stijaković.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Na Komandnom mestu Prvog motorizovanog bataljona, kojim je komandovao Borivoje Tešić, zadatke kada ste primali, bili su prisutni koja lica? Al' Polako.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zadatke kad smo primali?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Kada su... kada je izdavao zadatke Borivoje Tešić, koja lica su bila prisutna?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Komandiri četa.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I Stijaković i vi?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam isto komandirima četa izdavao i on. Nekad se i to zalomilo, možda sam nekada i bio. Ako je bilo nešto vanredno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. Da li ste nekada bili na pravcu dejstva čete Saše Bojkovskog?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li biste bili ljubazni da nam kažete koji je to bio pravac?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: To je bio pravac Pionirsko naselje i... ulica... prema... sad, ulice već sam pozaboravljao u Vukovaru kako se zovu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li znate, da li je na tom pravcu bio jedan dečiji vrtić?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Teritorijalni odred Petrova gora, koliko je u novembru mesecu brojao ljudi? Kog je on bio ranga? U vojnom smislu?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: U vojnom smislu odred je ranga bataljona. Trebao bi da bude. Odred je u stvari samostalna jedinica batalj... ranga bataljona, koja može da deluje samostalno. Bataljon je u sastavu brigade, a odred je samostalna kao jedinica. Zato se zove odred.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li to znači da taj vaš odred nije mogao biti inkorporisan u sastav jedne čete od bataljona?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mogao je. Po potrebi.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ne. Da li može...

TUŽILAC WEINER: Ulažem prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Molim vas da sačekate.

TUŽILAC WEINER: Ponovo, ovo je zaista sugestivno pitanje.

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Boroviću. Pokušajte da pridete ovome na jedan drugi način, ako hoćete?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li formacijski odred može biti potčinjen četi koja je u sastavu bataljona, i da uđe u njen sastav, čete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zavisi. Ako je četa opremljenija, oklopno mehanizovana, sposobnija, starešina ima i zadatak koji izvršava, moguće da se... U načelu ne, ali je i to moguće.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koliko odred formacijski broji ljudi?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zavisi od formacije, kol'ko ima.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Vaš... vaš odred Teritorijalne odbrane, formacijski?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Od 300 do 500. Formacijski? Drugoga je imao, to sam u notesu slučajno pogledao, 344 borca.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ali morate polako pričati, vrlo malo ulazi u zapisnik ovde. Znači ovako. Koliko formacijski odred TO Petrova gora je imao u svom sastavu boraca?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: 344 borca.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Pošto ste završili Školu rezervnih oficira, da li ste tamo saznali koliko formacijski jedna četa u jedinicama JNA može da ima brojno vojnika?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Jedna četa ima tri voda, to je negde oko 120 ljudi.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li u četu koja formacijski može imati do 120 ljudi, može da uđe odred od 400 ljudi ili ne, formacijski?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: A gde se to desilo?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pa nigde, ali vas pitam da li može formacijski? Ako kažete da ne može, ne može.

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Zavisi od situacije, terena i... i... i namene.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Očigledno neću dalje insistirati da vas ne bih zbunjivao, i da ne bi bio sugestivan. Ovo nije tako ni bitno. Da li biste bili ljubazni da mi kažete... da li su... na kom je pravcu dejstvovala četa kapetana Zirovića, ako ga poznajete?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Kapetana Zirovića na pravcu ulice Svetozara Markovića. Leva strana ulice bila je. Preko puta Krune mesara kuće. Tu mu je bila i Komanda.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. Da li ste vi haškim istražiteljima do sada davali neku izjavu? Mislim na istražitelje Haškog tužilaštva?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koje godine i kako, gde?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Bili su mi kući, sad ne znam tačno datum. Bili su mi kući lično, u vezi *slučaja Dokmanović*.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I vi ste tada dali izjavu, jel' tako?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da, još sam bio u Vukovaru.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I potpisali?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Da. Čini mi se.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Upotreba pripadnika Teritorijalne odbrane i dobrovoljaca u Vukovaru - u čijoj je bila isključivoj nadležnosti? Ko je taj glavni ko je mogao da naredi gde će da se upotrebe, u kom pravcu i kako da sadejstvuju sa jedinicama JNA? Ko je o tome mogao da odluči?

SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Komandant operativne grupe.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Koji se zvao tada kako?
SVEDOK JAKŠIĆ – ODGOVOR: Mile Mrkšić.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno, gospodine Boroviću.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, imamo još četiri minuta. Vi ćete to prepustiti gospodinu Bulatoviću. Da li vam je četiri minuta dovoljno?

ADVOKAT BULATOVIĆ: Na žalost časni Sude, nije. Imamo potrebe zbog tema i ozbiljnosti svedočenja prisutnog kapetana da njega unakrsno ispitamo, i vreme zaista od ova četiri minuta nam nije dovoljno.

SUDIJA PARKER: Ja nisam rekao da morate da završite za četiri minuta. Ja sam vam pružio mogućnost da iskoristite četiri minuta ako želite, a čini mi se da želite da počnete sa ispitivanjem sutra?

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude da, jer mislim da nema svrhe početi, i za par minuta prekinuti. Tako da ako Pretresno veće i ako vi nemate ništa protiv - da počnemo sutra?

SUDIJA PARKER: U redu, hvala. Gospodine Weiner?

TUŽILAC WEINER: Da. Vrlo kratko, želim da se izvinim časnom Sudu što sam zakasnio na početku druge sesije. Uveravam časni Sud da se to više neće ponoviti.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Weiner.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ: Hvala časni Sude, ja bih ovo ostavio za ujutru, ali imamo dva minuta, pa da iskoristimo ako nije problem. Na žalost ne... nemam dobre vesti, i to... i to je poenta zašto vam se obraćam. Jedna loše vest je da je svedok Odbrane gospodin Puškar, koji je trebao danas da stigne u Hag, na žalost prekjuče imao srčani udar, infarkt, i da je trenutno u bolnici na aparatima. Ja se nadam da će s njim biti sve u redu a Odbrana razmatra mogućnost eventualno da podnese podnesak Pretresnom veću da eventualno traži vašu dozvolu da on bude, ako bude sposoban, saslušan negde pri kraju celokupnog predmeta Odbrane. Drugo o čemu bih hteo da vas izvestim je... se tiče zaštićenog svedoka, znamo o čemu ovaj... ovde govorimo, da ne bih tražio sad privatnu sednicu. Mi smo tek danas dobili za njega dokumentaciju medicinsku, pa ćemo to da vidimo. Ona ovako na prvi pogled izgleda da... ukazuje na to da ovaj svedok ne bi mogao da svedoči od 16., kako je planiran da dođe ovde. No kažem, mi ćemo danas pogledati malo preciznije tu dokumentaciju da vidimo šta zapravo tu piše. Ali dobra vest je u

svemu tome da smo od onog svedoka koji nije izvadio pasoš dobili pasoš. On je to učinio i sad zapravo svi naši svedoci imaju putne isprave. Jedino što i očekujem da se taj svedok Lešanović pojavi ovde do..., ako imamo dobru saradnju sa... sa... sa *Unitom* [jedinicom] za svedoke koju zaista za sada imamo, ja moram da ih pohvalim. Prošli put je izgledalo kao da ih kudim, ali nije bilo tako. Nadam se da će on do nedelje biti ovde. Uz ovog još jednog svedoka uz koji je dobio naredbu, ja se nadam da ćemo njega imati pri kraju, to jest' u toku sledeće nedelje, i svedoka koji se vraća 20. septembra sa puta, koji inače, ja mislim da već ima ovde predato zahtev za odobrenje, ima pasoš, i eksperta. To će biti sve što će ovaj tim Odbrane izvesti. Eto, ja sam pokušao samo ovako ukratko da vas obavestim o tome kako sad trenutno stoje stvari sa svedocima Odbrane gospodina Mrkšića. Uz sve nedaće, nadam se da ćemo nekako privesti sve uspešno kraju.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, da li biste mi jasno rekli kakva je situacija za sutra?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude...

SUDIJA PARKER: Kakva je situacija?

ADVOKAT VASIĆ: Ako ovaj svedok bude završio sutra, mada mislim da moje kolege će imati dosta pitanja za ovog svedoka, mi imamo još jednog svedoka ovde na raspolaganju - Gospodina Miloševića koji je juče stigao tako da bi on mogao da dođe na... na red posle ovog svedoka, mada mislim da ćemo ipak njega planirati za ponedeljak, mislim da će ovaj svedok sutra ipak trajati, s obzirom na ono što smo danas čuli i teme koje... koje su bile, čini mi se da će to trajati i sutra ceo dan. Ali u svakom slučaju, mi imamo ovog svedoka Miloševića ovde i on će biti na raspolaganju da uskoči, ako bude potrebno. Ja se nadam da ćemo gospodina Lešanovića dobiti za vikend i da eventualno on u ponedeljak bi mogao da... Ne može, a? Znači, on bi mogao 20. da, da, da svedoči. Uh... ne, vesti očigledno nisu... su... su nisu tako dobre kao što sam želeo da budu. Moja kolegunica kaže da Lešanović bi mogao 20. da dođe. Mada ja...

SUDIJA PARKER: Za sada se čini da ćete se početkom sledeće nedelje naći u nezgodnoj situaciji? Zar nije tako?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, za sada tako, tako izgleda. Ja se nadam da, da se možda nešto promeni na bolje u celoj toj situaciji. Ako bi gospodin Lešanović došao u nedelju, mi bi onda imali situaciju da on može da svedoči u ponedeljak, mislim i utorak. Jer mislim da njegovo svedočenje takođe bi zahtevalo dva dana, a... to bi bio... to bi u tom slučaju nas dovelo do toga da, da se pokrije vreme do, do povratka svedoka Danilovića. Malu pometnju je napravilo i ovo što smo mi ipak računali da će zaštićeni svedok doći u jednom trenutku od 16. i da će on pokriti zapravo tri dana našeg *casea*. Međutim, kako sada stoje stvari, on se izvinjava na dokumentaciju koju je poslao, a tu dokumentaciju ćemo pogledati i... i zbog toga ćemo imati... imati možda problem. Ukoliko ta dokumentacija bude

dozvoljavala, mi bi bili slobodni da u jednom podnesku tražimo od Pretresnog veća da nam eventualno dodeli video link za saslušanje ovog svedoka ako je problem u tome da on putuje i dođe ovde da bide *viva voce* saslušan. Direktno, znači. Ali kažem, pošto smo tek danas dobili tu dokumentaciju, zaista ne mogu ništa, ništa više reći o tome.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, molim vas da posvetite veliku pažnju dolasku i spremnosti vaših svedoka, kao i da se postarate da sva tri tima zastupnika znaju ko dolazi, kojim redosledom, da to bude jasno, kako bi oni bili spremni. I molim vas da budete veoma pažljivi prilikom ispitivanja tih svedoka tako da samo ne iskorišćavamo vreme, ukoliko iz nekog razloga dođe do kašnjenja nekog svedoka, jer želimo da se postaramo da imamo dovoljno vremena da saslušamo iskaze koji su važni. Ne gubite vreme sa nekim drugim svedocima o stvarima koje nisu od ključne važnosti. Videćemo kako će stvari izgledati sutra. Ovim se pretres prekida do sutra u 9.00 časova.

Fond za humanitarno pravo

